Akbaba

Gümüşpala — Tanıdıklardan kime görüneyim, kime görünmeyim hoca?...

İnönü — Bana görünme de, kime görünürsen görün Gümüş!

EN FAZLA İKRAMİYE VEREN BANKA

TÜRKİYE

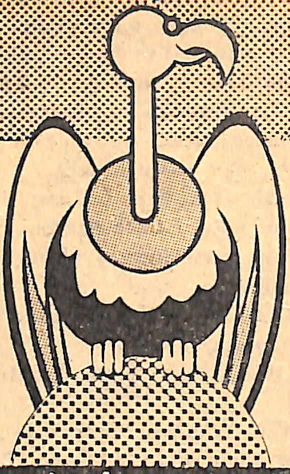

BANKASI

paranızın...
istikbalinizin
emniyeti

Faal - 2617 - 95

Akbaba

SİYASİ MİZAH GAZETESİ

BAŞYAZARI :
Yusuf Ziya Ortaç

SAHİBİ :
Ergin Ortaç

YAZI AİLESİ :
Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Necdet Rüştü Efe, Vâ - Nû, Selâmi Yurdatap, İlhan Selçuk, Rıfat Ilgaz, Baha Oral, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Yaşar Özen, Sümer Sümer, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ :
Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Semih Balcıoğlu, Cafer Zorlu, Şadi Dinççağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Zeki Beyner, Burhan Solukçu.

Yazı işlerini fiilen idare eden :
Kadri Yurdatap
Dizildiği ve basıldığı yer :
Ercan Matbaası
Kapak baskısı :
Şaka Matbaası

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.
Fiatı : 100 kuruştur.
İDARE YERİ :
Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10
Daire : 3.
Telefon : 22 18 11
İLÂN FİATI :
Kapak içi, santimi 20 lira, iç sayfalar 30 liradır.
Cilt : 2 — Sayı : 47
21 Haziran 1962
YIL : 40

Bu gazete Basın ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

AĞLAMA DUVARI!

FRANSA'DAN alkışlar geliyor... İtalya'dan alkışlar geliyor.. Denizler ötesi Amerika'dan, demirperde ötesi Sovyet Rusya'dan alkışlar geliyor...

Bu alkışlar bizim Aylâ Erduran'larımızın, İdil Biret'lerimizin büyülü parmaklarınadır... Leylâ Gençer'lerimizin altın sesinedir.

Dışişleri Bakanlığımızın hangi büyükelçisi bizi yabancı çevrelere onlar kadar sevdirebildi, söyler misiniz?

Saydıklarımın hepsi, yılın en az onbir ayını sınır dışında geçiriyor... Bir tek konser salonu olmayan Türkiye'de, umarım ki «Niçin?» diyecek bir tek hırçın ses çıkmaz.

Eğer türkçe, milletlerarası iki dünya dilinden biri olsaydı, Yıldız Kenter'i de, Macide Tanır'ı da, Muammer Karaca'yı da, Münir Özkul'u da bütün bir kış hayranlıkla seyretmek bahtiyarlığından uzak kalırdık!

Ayağı marifetli futbolcularımız bile açık arttırma başlayınca pey süren yabancılar üstünde kalmıyor mu?..

Acılarımız saymakla bitmez: Yeri hâlâ bomboş bir gazete ressamımız vardı, Süruri... Şimdi Amerika'da!

Ayrı çapta bir dergi ve kitap ressamımız vardı, Firuz... Şimdi Almanya'da!

İkisi de, aramızda bulamadıkları saygıyı, aramızda bulamadıkları saygıyı ve hakları olan kaygusuz yaşayışı, vatan hasreti pahasına, yabancı topraklarda buldular!..

Paris Mektuplarımdan birinde yazdım: Dünyanın en pahalı şehrinde tablolarının geliriyle yaşayan bir kızımız var... Bu Türk kızı, Fransa'nın başkentinde fırçasiyle yaşayan tek Türk değildir.

Daha ister misiniz?.. İşte Suavi Sonar: Yıllarca, bizim caddede boğaz tokluğuna didindikten sonra, bir gün Roma'ya sıçradı. Şimdi, önümde duran üç derginin fotoğrafçısıdır: Epoca, Moda Femminile, L'Illustré... Renkli kapak resimleri, röportajlar onun imzasını taşıyor... Kazancı mı?.. İşe başladıktan altı ay sonra otomobil sahibi oldu!

Roma'nın Babıâlisinde hasedinden çatlayan tek kurbağa yok!

Günlük gazetelerimizin şehvet yayınları arasında, sık sık gözlerinize böyle telgraflar ilişmiyor mu?.. Hele Amerika'da başarı kazanan, adı saygıyla anılan doktorlarımız, mühendislerimiz, mimarlarımız, artık parmakla gösterilecek kadar az değil..

Size sevineceğiniz kadar tatlı bir müjde, utanacağınız kadar acı bir haber daha vereyim: NATO'da, geri kalmış memleketlerin zirai kalkınma plânlarını hazırlayan kimdir, biliyor musunuz?.. Bir Türk!

E, ya NATO'nun balıkçılık uzmanı?.. O da bir Türk!

Bir şu iki habere bakınız, bir de bizim toprak ve deniz ürünlerimizin perişan haline!

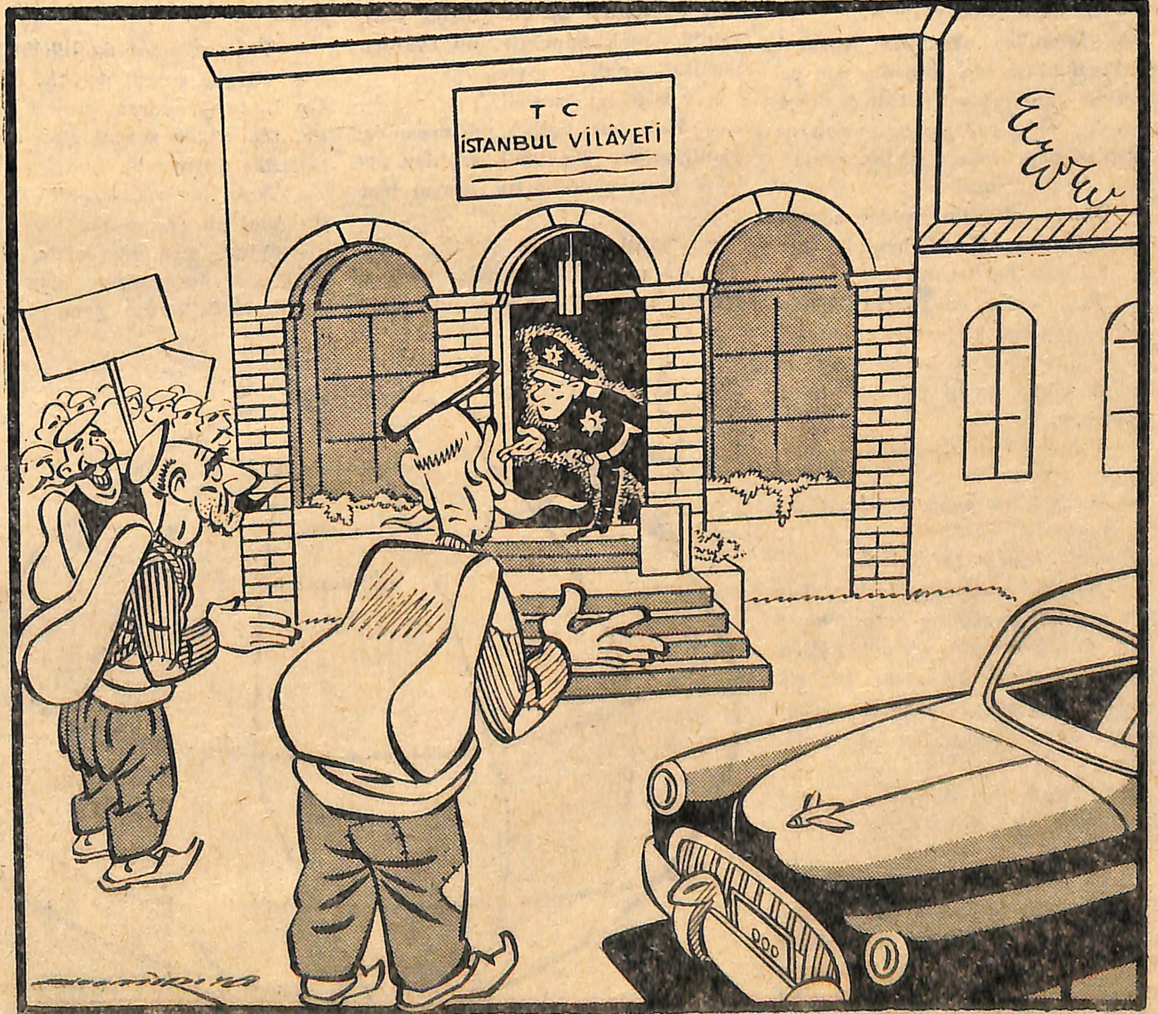
Bizim en büyük, en acı, en unulmaz kaybımız budur: İnsan kaybı, yetişmiş insan, yapıcı insan, başarıcı insan kaybı!

Politika, çirkin politika, cahil politika, bizi bizden kaçırır hale getirdi.

Size her hafta biraz, bir lokma, bir yudum, bir dudak ucu gülümseme vermek istiyorum. Kâğıt, elimin altında ağlama duvarına dönüyor!

Yusuf Ziya ORTAÇ

İşsiz hammallar Vilâyet önünde toplandılar. (Gazeteler)

— Ne istiyorsunuz?
— Begim, Vali begin yükü çok ağır diyerler... Yardım idek!..

Adnan Veli

MEYVAHOŞUN karşısındaki Motorcu Avni'nin arsasında, boş kiraz sandıklarının üstüne oturmuşlar, bir de küçük çilingir sofrası kurmuşlar, hafif hafif demleniyorlardı. Daltaban Musa, gazete kâğıdının üstünden bir domates dilimi alıp, üstüne bolca tuz ektikten sonra:

— Haydi bakalım Kâzım, dedi, bizimkilerin şerefine parlatalım...

Kâzım, kadehine uzanırken merakla sordu:

— Kimmiş sizinkiler?..

— Edalet Partisi be...

Avşarlardan Kör Baki de söze karıştı:

— Edalet Partisinin şerefine ben kadeh kaldırmam...

— Neden ulan?..

— Kaldırmam oğlum...

— İyi ama, neden?..

— İsmet Baba'ya neler yaptıklarını görmedin mi son seferinde?.. Edalet Partisi deyince her kafadan bir ses çıkıyor. Kimse ne istediğini bilmiyor. Neden dersen, parti değil, karışık komposto... Kimi diyor Mustafa Kemal Paşa'dan yanayız, kimi diyor Ednan Menderes'ten yanayız. Hangisine inanacaksın?..

— Ednan Menderes'ten yana oldukları belli...

— İyi ama oğlum, memleketi nasıl idare edeceklerini bilmiyorlar..

— Bilmez olurlar mı?.. Her aksam Ednan Menderes'ten nasihat alıyorlarmış. Yaniya, Menderes onlara, ne yapacaklarını bir bir anlatıyormuş.

— Sen hangi Ednan Menderes'ten bahsediyorsun be?..

— Rahmetliden...

— E, nasıl anlatıyormuş?..

— Bizimkiler akşamları Angara'da Parti binasında toplanıp ruh çağırması yapıyorlarmış. Ednan Menderes'in ruhu da gelip, yarın ne yapacaklarını onlara söylüyormuş..

— Ne diyormuş?

— Benim gittiğim yoldan şaşmayın diyormuş... O yol hepinizi nurlu ufuklara kavuşturur!

— Peki onlar da Ednan Menderes'in yolundan gidiyorlar mıymış?..

— Gidiyorlarmış helbette... Hem de kılı kılına onun yolundan gidiyorlarmış...

— Peki bu işe Askeriye ses çıkarmıyor muymuş?..

— Bizimkiler o kadar enayi değil oğlum...

Kâzım Musa'yı tasdikledi:

— Şimdiki zamanda deyyusluğun her çeşidini yaptıktan sonra, başın dara düştü müydü, «Hasılı kelâm, Ordu'ya selâm» diyerekten bir telgraf asıldın mıydı, ortalık yumuşuyor. Böyle bulmuşlar işin kolayını...

Eski içicilerden Romanyalı Galip, bir küçük şişe daha açarken ilâve etti:

— Bu manzarayı ben de duydum. Geçende biri ayağa kalkmış da «Başımızda İnönü olmasın da, isterse hedeme olsun, onu baş tâcı yaparız» demiş. Geçende, şoför Cenabet Nuri anlatıyordu. Kış zamanı Bâlâ'ya bir müşteri götürmüşmüş. O akşam dönüşte Angara'da kalmış. Tam da o akşam Askeriyenin 22 Şubat manzarasına rastlamış. O senin «Başımızda İnönü olmasın da isterse hedeme olsun» diyen kabadayılar paçayı kurtarmak için Angara'dan Antakya'ya kadar tam dört bin kâğıt teklif etmişler Nuri'ye... Nuri de, bu işin içinde başka bir hergelelik var diyerekten şüphelenmiş, kabul etmemiş. İnönü askeriyeyi yatıştırdıktan sonra rahat bir nefes alanlar, şimdi Angara'da Denizli horozu gibi ötüyorlar. İşte ben bu sebebe Edalet Partisini sevmiyorum. Herkes kendi çıkarına düşmüş. Milleti, fakir fıkarayı kollıyan yok.

Avşarlardan Kör Baki, çay fincanından bir yudum rakı aldı, üstüne bir salatalık parçasını ağzına atıp kıyır kıyır yemiye başladı:

— Zaten ben size bir şey söyliyeyim mi?.. Artık eski usul particilik kalmadı.

Daltaban Musa onun sözünü yarıda kesti:

— Oğlum, particilik dediğin kadın modası değil ya... Yazın başka, kışın başka olsun... Esas particilik demek, memlekete ve ahaliye hizmet ederekten üç beş kuruş para sahibi olmak demektir. Bu, eskiden nasılsa, şimdi de öyle...

Kör Baki gülümsedi:

— Hah işte bak, işin orasında yanılıyorsun. Particilik eskiden öyleydi ama, şimdi artık sosyal icat oldu...

— Sosyal de nedir?..

— Yahu bütün gazeteler yazıyor sosyal diye... Okumadın mı hiç?..

— Okudum ama, ne demiye geldiğini nereden bileyim?..

— Sormadın mı kimseye?..

— Bir seferinde sordum... Bizim Edalet Partisinden çok okumuş bir mebus var. Ona sordum, iyice bilmiyormuş. Lûgata bakar, yarın söylerim dedi. Ondan sonra da ben üstüne düşmedim...

— Hah, işte bak, asıl bunu bilmek lâzım...

— Bilsek ne olacak, bilmesek ne olacak?..

— Bilirsen, çok istifadesini görürsün...

— Öyleyse anlat da bilelim...

— Oğlum sosyal demek, ilk baştan hırsızlığı yasak etmek demektir. Bir yerde sosyal oldu muydu, hırsızlık duruyor!

— Yani bu sosyal, pulis müdüriyeti gibi bir şey zaar...

— Yooo, sırf öyle değil... Her işde sosyal olursa ,fakir fıkara rahat ediyor. İşçi takımı daha çok para kazanıyor. Zengin takımı daha çok vergi veriyor. Hastalıklar azalıyor. Ucuzluk artıyor, her şey bollaşıyor.. Üst tarafı da can sağlığı...

— Madem öyledir de, niye bu sosyali Başvekil yapmıyorlar?..

— Hah işte... Esas bu sosyali istemiyen, sizin Edalet Partisi...

— Niye istemiyormuş bizim Edalet Partisi?..

— Onların kendi avantasına öylesi münasip geliyor.

Daltaban Musa bunu kabul etmedi:

— Yok arkadaş, bu iş sizin bildiğiniz gibi değil... Asıl İsmet Paşa yapıyor bu pahalılığı... Söz temsili pazar kuruluyor ya... Beşiktaş'ta olsun, Aksaray'da olsun, Feriköy'de olsun, pazar kuruluyor ya... O pazarlarda hem ahali alış veriş edip istifadeleniyor, hem de pazarcılar üç beş kuruş ekmek parası kazanıyorlar.

— Eeeee, ne olmuş?..

— Şimdi İsmet Paşa tutturmuş, esnafın bu pazar yerinde kazandığı paranın yarısı hükûmatın olacak diyormuş. Yaniya Türkiye'de ne kadar pazar kuruluyorsa, hükûmat hepsine ortak olacakmış. Bu işi gazeteler de yazdı. İsmet Paşa ortak pazara girelim diye Angara'da bar bar bağırmıyor mu?.. Hadi bakalım söyleyin, hangi taraf avantaya düşkün?..

Kör Baki şişeye uzanıp kadehleri bir kere daha doldurdu:

— Bu hıyarağayı da aramıza nereden aldık bilmem ki?.. Uydurup uydurup söylüyor. Ulan, koskoca Başvekil, pazarcıların ekmeğine göz diker mi be?.. O iş başka türlü iştir muhakkak...

— Vallahi değil Baki abi... İnanmazsan Edalet Partisinin hangi şubesine telefon edip sorabilirsin... Hepsi de sana aynı cevabı verecek...

— Sus ulan itoğlu it... İşin gücün elâleme iftira atmak... Bir tane vurursam suratının orta yerine, Kadirli Kaymakamına benzetirim seni...

— Ben de sana Baki abi diyorsam, şımarma buna... Yumruğu vuran, şişeyi suratına yer...

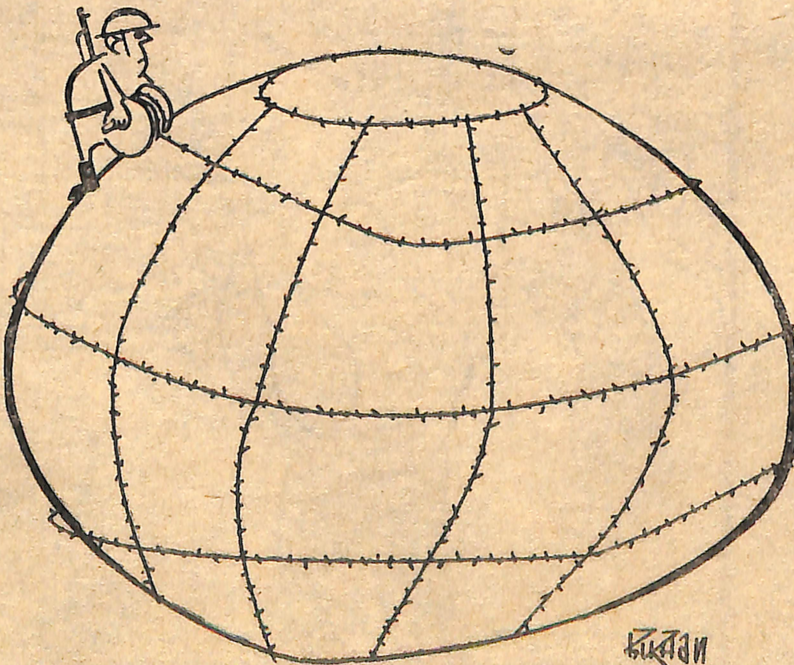
İş kızışıyordu. Kâzım araya girdi:

— Hişşşt, ulan Musa!.. Kes sesini... Ne şişesi vuruyorsun?.. Beşiktaş - Galatasaray maçı mı sandın burasını... Sen de sus bakalım Baki... Cahillen cahil olunmaz... İki lokma bir şey yiyelim dedik şurada hemen hır çıkarıyorsunuz.. 147 lerden misiniz, nesiniz be?.. Sen geç şu tarafa Baki... Sen de bu yanıma gel bakayım Daltaban... Otur o sandığın üzerine... İki şişe rakı bitinceye kadar kovalisyon yapıyoruz. Ondan sonra ne haliniz varsa görün...

Kör Baki de içerlemişti bu işe... Kadehinden bir yudum aldı:

— Şu kovalisyon bitsin de, dedi, ben seni, 48 saat araba vapuru beklemiş kamyon şoförüne çevirmezsem, bana da Çukurcumalı Kör Baki demesinler...

ADNAN VELİ

YAZISIZ!

Sakallı Celâl

SAKALLI Celâl'in cenazesine gidemedim... İnsan, kendi tabutunun arkasından yürüyebilir mi?

Onu tanıdığım zaman benim yaşım yirminin, bir iki yıl üstündeydi. Onun yaşı otuzun, bir iki yıl altında!.. Benim bıyığım yoktu. Onun sakalı vardı. Güzel, uzun, altın kıvılcımlı, kumral ışıklı bir sakal...

Celâl'in sakalsız yüzünü bilen yoktur. Sakallı mı doğmuştu acaba?

İlk arkadaşlığımız İzmit'te başlamıştır: Ben, edebiyat hocasıydım, o fransızca...

Mektepte sevdiğim, sevebildiğim iki kişi vardı: Öğretmen kadrosunda Celâl, öğrenci kadrosunda Remzi Oğuz Arık... Birincisini, geçen hafta toprağa verdik. İkincisi, bir uçak kazasında, kafa ve gönül çapında yükseklerden düştü!

Celâl ile dostluğumuz, aralıksız, küskünlüksüz, tam yarım yüzyıllıktır. İçimde, sık sık özlentisini duyduğum, ayrı çeşnide tek insandı.

Yunan tanrılarını andıran güzel başından geçmedik macera kalmamıştır: Kastamonu'da öğretmenken, futbol oynayan çocukları dinsizlikle suçlandıran hocayı sokak ortasında döğmüş, ölümden zor kurtulmuştu. Otuz bir Martta, yine şeriat istiyenlere karşı, Hareket Ordusunun başında yürümüştü!

Maarif kadrosunda, galiba son görevi Ankara lisesi müdürlüğüdür. Bir gün, Millî Eğitim Bakanı Saraçoğlu'ndan şu tezkereyi almıştı:

«Bu yıl liselerimizden diploma alacak olanlar, Üniversitenin talebe ihtiyacını karşılayamıyacaktır. Bu zaruret karşısında, onuncu sınıf öğrencilerinin onikinci sınıf imtihanına sokularak kendilerine diploma verilmesini rica ederim.»

Sakallı Celâl, Maarif Vekilinin bu emrine şu cevabı verdi:

«Cumhuriyetin ilânı ile mucize devri sona erdiğinden, onuncu sınıf talebesinin onikinci sınıf imtihanına sokulmasına imkân görülememektedir.»

Fransızca öğretmeni Sakallı Celâl, lise müdürü Sakallı Celâl, gitti, Denizyollarının bir gemisinde ateşçi oldu.. gitti, bir incir kooperatifinde işçi oldu... Gitti... Hayır, hiç bir yerde rahat yoktu ona: artakalan maaşını, dört çocuklu yarı aç arkadaşına verince, çalıştığı işte bilgisini artıracak kitap getirtip okuyunca ona damgayı vurdular: Komünist!

Ama Celâl, Fikret'in çelik kılıcı yapısında adamdı:

Kıran da olsa kırıl sen, fakat bükülme sakın!

dediği adam... Onu hiç bir şey bükemezdi: Açlığın dayanılmaz gücü bile!

Dünyada tek varlığı elindeki çantasıydı: Diş fırçası, çatal, bıçak, kaşık ve.... kitap! Ekmeğe para bulamadığı günler, kitaba para bulurdu Celâl!

En zeki, en ışıklı Türkçeyi, Ahmet Haşim'le konuşurlarken dinlerdim. Ne güzel, ne acı, ne insafsız hicvederlerdi birbirlerini!

Kızdığı zaman, mitolojinin ilâhları gazaba gelmiş sanırdınız. Yobaz kafa karşısında Celâl sahiden celâllanırdı!

Bir gün, bu dev adama Bab-ı âli yokuşunda rastladım. Hıçkırığa benzer bir gülüşle:

— Biliyor musun Ziya, dedi, eskiden bu yokuşu çıkarken şimdi inerkenki kadar yorulmazdım!

Tutumumuzu, gidişimizi hiç, hiç beğenmiyordu. Kırgındı, kötümserdi:

— Bir geminin içindeyiz, diyordu.. çevirmiş başını, doğuya doğru gidiyor... Biz içindekiler, geminin rotasından habersiz, baş güverteden kıç güverteye doğru koşuşarak sevinç çığlıkları atıyoruz: «Batıya gidiyoruz» diye!..

Gülerdi... Galiba ağlamaktan utandığı için!

Soyadı «Yalnız» dı Celâl'in... Onun ölümünden sonra ben de yalnızım, her zamankinden daha yalnız!

Yusuf Ziya ORTAÇ

Duş!

Acaba?

Deliler resim sergisi açtılar: Akıllıların resimlerinden daha güzel... Deliler maç yaptılar: Akıllıların maçından daha efendice...

Ne dersiniz: Şu delilere bir de parti kurdursak mı?..

Bilinmez: Bir de bakarsınız demokrasiyi kurtarıverirler!

Fatih .... Sultan .... Mehmet!

Yattı BU kanun!

HACI Şükrü Efendi uzuuun bir «Ah!» dan sonra:

«Dursun efendi, gardaşım!» dedi, «Beğendin mi yaptığını! Bizim hayırsız oğlan, İkizpınar'daki çiftliği satmış, altmış beş bin liraya... Gamyon acantalığına özenmiş, depozit yatırmış varmış da İstanbul'a... Ben parayı nereye yatırdığını biliyorum. Ellezi'nin Nuri'yi söylettim bülbüller gibi. Aynı kaba işerler bizim oğlanla. İstanbul'da yediği herzeler yetmiyormuş gibi tutmuş bir de garı getirmiş gelirken, kapatmış godoş Seymen'in evine. Ah, o Hacı Hasan yok mu, hep onun başının altından bu işler. Çeltikliğe el altından müşteri bulan kim? Hep o Hacı Hasan. Seymen kimin adamı? Hacı Hasan'ın! Benim golumu ganadımı kırmak için yapıyor emme... Hele dur, sen!»

Dursun efendi zorla aldı lâfı ağzından:

«Yok Hacı efendi!» dedi, «O gader değel... Öyle ossaydı çeltikliğin tapusunu kendi üstüne geçirtmeye bakardı!»

«O mu yapacak bu işi? İt gibi de korkar benden! İt gibi gorkar da boş mu durur?.. Böyle saman altından su yürütür. Tavşana kaç, bizim ite de tut, der. Hele dur sen, deveden büyük fil var. Ne çoraplar örerim adamın başına ben! Ah, Dursun efendi gardaşım! Sana uydum da çok kötü ittim görüyon ya!.. Çeldin ziynimi benim... Toprak ganunu... Toprak ganunu... Başımın etini yidin! Ben sana dedim çıkaramazlar deyi... Ne yaptın, yaptın, girdin damarıma... Bu itlere sağlığımda topraklarımı yağma ettirdin!.. Ölmeden mirasımı bölüştüler göz göre göre...»

«Kötü mü oldu!» Biri hayırsız çıktı ise gıyamet kopmadı ya....

Bak Azmiye... İki pulluk getirtti Ankara'dan... Duman attırıyor Bozyazı'daki tarlalara...»

«Yok Dursun efendi gardaşım, acele ettik... Goruyon ya. Gene geçti ipin ucu bizimkilerin eline. Ha Halk Partisi... Ha beriki parti... Bak, beni dedi dersin, çıkmaz bu ganun... Nasıl çıkar!.. Yahu insanın bastığı dalı kesmesi için aklını yetirmiş olması gerek! Her birinin bi gorcalasan en azdan beş yüz dönüm, bin dönüm tarlası çıkar!. Acele ettin, acele... Ölüştürmiyecektin bu itlere toprağı, edemedik!»

«Öbürleri neysene emme, bu hayırsız oğlana virmemek varimiş!..»

Hepsinden akıllısı, uslusu o, gürünüyordu... Tapuları goyunca goynuna, ilk sapıtan da o oldu. Şimdi bak Dursun efendi, gardaşım... Gideceksin garagola... Gomiser Şadi beği göreceksin... Diyeceksin ki... Böyle böyle... Hacı Şükrü efendinin selâmı var diyeceksin...»

Kalktı, odasının kapısını açtı, dinleyen var mı yok mu, bir baktı. Geçti yerine:

«Gendi evimde bile diriliğim, düzenim galmadı be!» didi, «Ah bilmezsin bana yaptığın kötülüğü...»

«Sen sonra anlıyacaksın bunu... Yaptığım iyilik mi, kötülük mü?... Mal beyanının kolayı var... Gelir vergisinin de var kolayı. Tapudaki beşyüz bin dönüm toprağı nereye goyacak, nasıl gizliyeceksin? İyisi buydu, En doğrusunu yaptık biz! Senin oğlun hayırsız çıktı ise bana ne!»

«Bırak sen boş lâfları şimdi... Göreceksin Şadi beyi... Hacının selâmı var diyeceksin...»

Uzun uzun anlattı Hacı Şükrü efendi... İstediği çok şey değildi karakoldan... Oğlunun hafiften kulağı çekilecekti, o kadar... Gerisini Hacı bilirdi, gayri.

«Haydi!» dedi, «böyle böyle söyle baş gomiser ... Sonra... şunu da al....»

Bir beşyüz liralık çıkardı koynundan:

«Al şunu!» dedi, «Baş komisere vir. Bir perde taktırsın nezarete... Güzelce badana da ittirsin... Temizinden bir de yatak... Sildirsin, süpürttürsün ortalığı,.. Ne gıdar olsa evlât... Üç beş gün yanına da kimseyi gomasın! Sonra de ki ona.... Müdür beyin de habarı var bu işten de!.. Gorkmasın! Minarayı çalan, gılıfını da düşünür!»

Kapıdan çıkarken sıvazladı sırtını:

«Hadi göreyim seni!» dedi, «Yediğin naneyi bakalım temizliyebilecek miyiz!»

Aradan üç gün ya geçti, ya geçmedi... Hacı Şükrü'nün oğlunu bastılar kumar oynarken... Hacının oğlu Halil, pek meraklısı değildi ama kumarın, oldu işte... Yer, yerinden oynadı. Koskoca Hacı Şükrü'nün oğlu nasıl basılırdı? Komiser Şadi de yaman komiserdi ha! Zabıtlar, ifadeler... İki gün, iki gece müdüriyetle karakol arasında mekik dokumuştu... Kurtarmıştı ama yakayı... Gene Hacı baba sağ olsun, diyorlardı. Derken ikinci bomba da patladı. Seymenin evinde, Hacı Şükrünün Halil, İstanbuldan getirttiği karı ile zina halinde basılmıştı. Hacı efendi kendi elceğiziyle daha bıldır evlendirmişti oğlunu! Eeee... Bu sefer iş kumar gibi hafif de değildi. Halilin arkadaşları ricacı geldiler Hacıya... O, isterse ipten adam alırdı. Bir oğlunu mu kurtaramıyacaktı. Ama Hacı «Buna karışmam ben!» dedi, diretti, «Namus meselesi bu!»

Halil'in cezaevine kaldırıldığı gün Dursun efendi çaldı Hacının kapısını:

«Aman Hacı efendi!» dedi, «iş sarpa sardı. Halilin kulağını şöyle usulden bir çekelim derken, oğlanın kulağı ganunun elinde galdı! Söyle de bıraksınlar gayri!»

«Ne yapalım!» dedi Hacı, «Şeriatın kestiği parmak da acımaz, kulak da. Biz şöyle hafiften bir asılın dedik. Gopsa bile garışmam ben! Evli barklı adamın zamparalığa galkışması doğru mu heç!»

«Aman Hacı efendi...» diyecek oldu, «Bu da mı suç?..»

Kıstı çenesini.

Dursun efendinin peşinden, Halilin karısı girdi odaya. Kaynatasının elini öptü, oturdu hemen kapının önündeki sandalyeye:

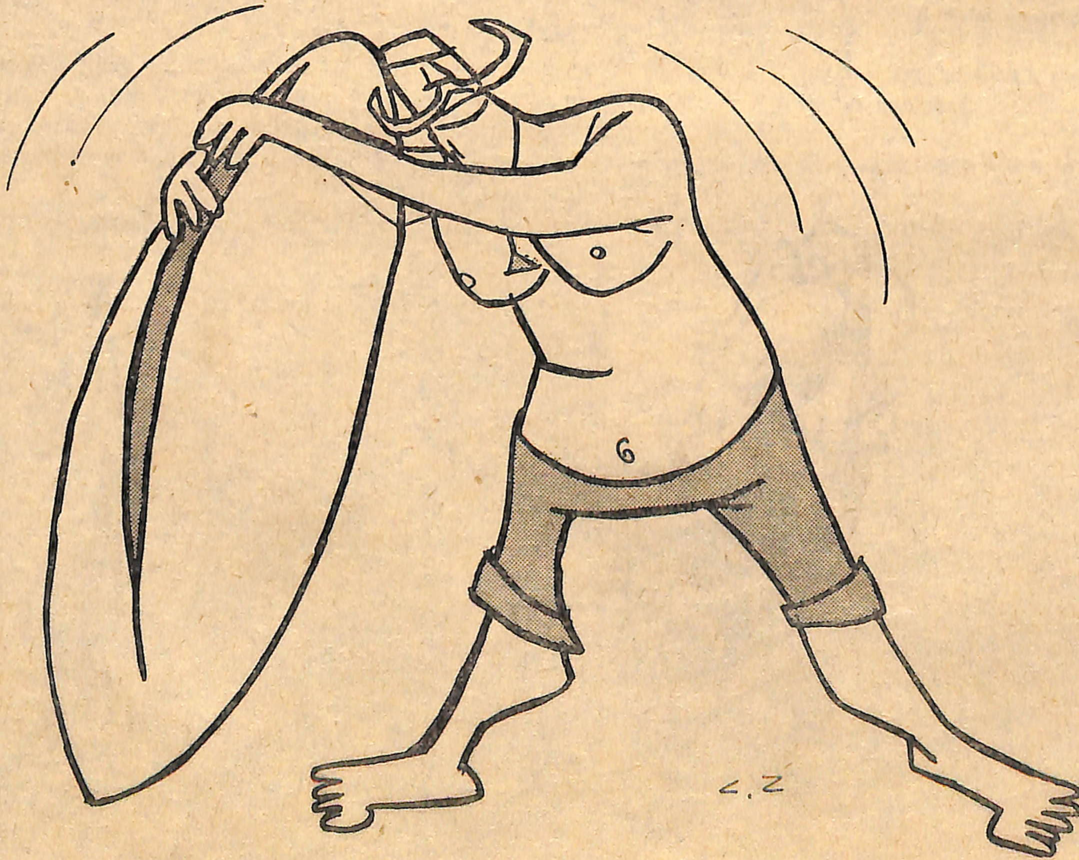
«Aman Hacı babacığım!» dedi, «İrezil olduk memlekete... Ne gelirse senden gelir... Kurtar Halili. Dostun düşmanın yüzüne bakamaz oldum.»

Ters ters baktı gelininin yüzüne:

«Bunları sen mi söylüyorsun?» dedi, «Ben senin yerinde olsam bırakır da böyle adı batasıca gocayı, kalkar babamın evine giderim. Gözünün yaşına yazık senin! Ben babası iken acımıyorum böyle namussuza! Çeksin cezasını kerata!. Böyle hayırsız evlât görülmüş şey mi? Gumar onda, garı onda! Edepsizliğin çeşidi onda!»

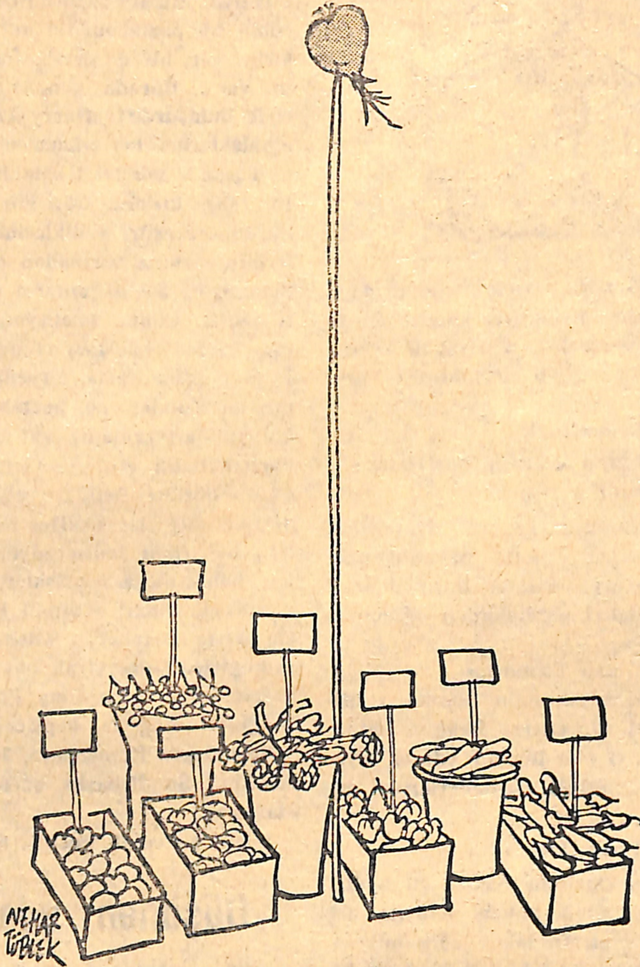
«Bakma gusuruna Hacı baba... Gençtir, aklı başına gelir onun da!»

«Elden tarlalar gidince ha?..»

Somun pehlivanı!

Soğan fiatları yükselme rekoru kırdı. (Gazeteler)

Baş ol da, istersen soğan başı ol!

Acı acı baktı gelininin yüzüne, başka bir tek kelime söylemedi.

Gelin elini öpüp çıkarken, avukat girdi yanına. Hacı efendi:

«Nerdesin be!» diye çıkıştı, «Vesaik, meseik hepsi tamam oldu gayri! Ne duruyorsun, aç artık şu dâvayı. kumarcılığı ortada, tarlaları satıp savup garılarla cayır cayır yemiye başladığı da ortada. Gece gündüz zilzurna sarhoşluğu da ayan beyan ortada. Şu kadar yaşına geldiği halde, altı aylık çocuktan bi farkı yok kopuğun. Aç şu vasilik dâvasını da geçir bu ipsizin elindeki tarlaları üzerime! Aman uzatma bu işi, gözünü seveyim. Yattı nasıl olsa bu toprak ganunu!»

Rıfat ILGAZ

Yok mu?

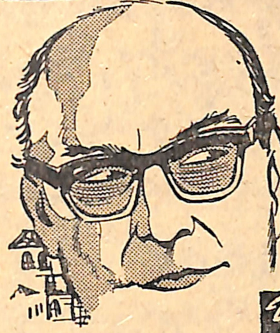
Birçok memleketlerde okuma, yazma bilmiyenler bazı medenî haklardan mahrumdurlar. Meselâ Amerika'da: Seçimlerde oy veremezler!

Dün gazetede bu konu üstüne şu telgrafı okuduk:

«Singapur — Bilgisizlikle savaşa giren Labuhan Tabu halk vekilleri, okuma, yazma bilmiyenlerin evlenmelerini yasak etmiştir. Şimdi, sevişen binlerce çift harıl harıl okuyup yazma öğrenmeğe çalışıyor.»

Demek Singapur'da imam nikâhı yok, biiir... Sonra efendim, okuma yazma bilmeyenlere politika dünyasında iş yok, ikiii...

Ne dersiniz, acaba Singapur'da demokrasi yok mu?

Pariste Bir Türk Hanımı

BİZİM dış işleri, basının en çok taşladığı bakanlıktır. Nedenini konuşacak yer bu çerçevenin içi değil. Ama, şu kadarını söylemem lâzım: Yabancı memleketlere bayrak gibi göndereceğimiz insanları seçerken, hattâ aşırı titiz olmalıyız. Kültürünü, tecrübesini, mizacını aşan bir titizlik... Yanında gidecek eşini bile kimlik dosyasına ekliyecek kadar!

Eşi yabancı dil bilmiyen, Elçilik kadrosunda görev alamaz... Ama diyeceksiniz ki, bizde kendisi bile yabancı dil bilmiyen elçi vardır! Bu bir ayıpsa, evlenince iki ayıp olur!

Kimse gücenmesin ama, karısı ağzında tek dil taşıyan elçi kadar, otuz iki altın diş taşıyan elçi de olmaz... Böyle sarraf camekânı gibi ağızla ancak susulur ve somurtulur: ne bir söz, ne bir gülücük!

Bu Paris mektubu, bir öğle yemeği sonrasının düşünceleridir: Üç saat önce, Baş konsolosumuz sayın Talât Kulay'ın evinde ve sofrasındaydım. Alman dergilerinde gördüğüm köpük köpük bir sabun reklâmı gözümün önünde canlandı: «Beyazı daha beyaz yapar» diyordu o reklâm. Baş konsolosumuzun yemek masasındaki örtü de böyleydi: Bembeyaz!

Talât Kulay talihlidir: Tahsilini, şimdi Baş konsolos olduğu Paris'te yapmış. Yalnız tahsilini de değil, doktorasını da... Ama, efe ruhu ve zeybek yapısına Fransız kültürüyle Türk efendiliğini ısmarlama esvap gibi oturtan bu Aydın delikanlısının asıl güzel ve büyük talihi, izdivaç piyangosunda büyük ikramiyeyi kazanmış olmasındadır.

Zarif eşi Bayan Rebap Kulay'la hepimiz, göğüs dolusu iftihar edebiliriz.

Bayan Rebap, beş yabancı milletin toplanacağı bir büyük davette, Türkiye'nin yüzünü, beş yabancı dili rahat rahat konuşarak ağartabilir.

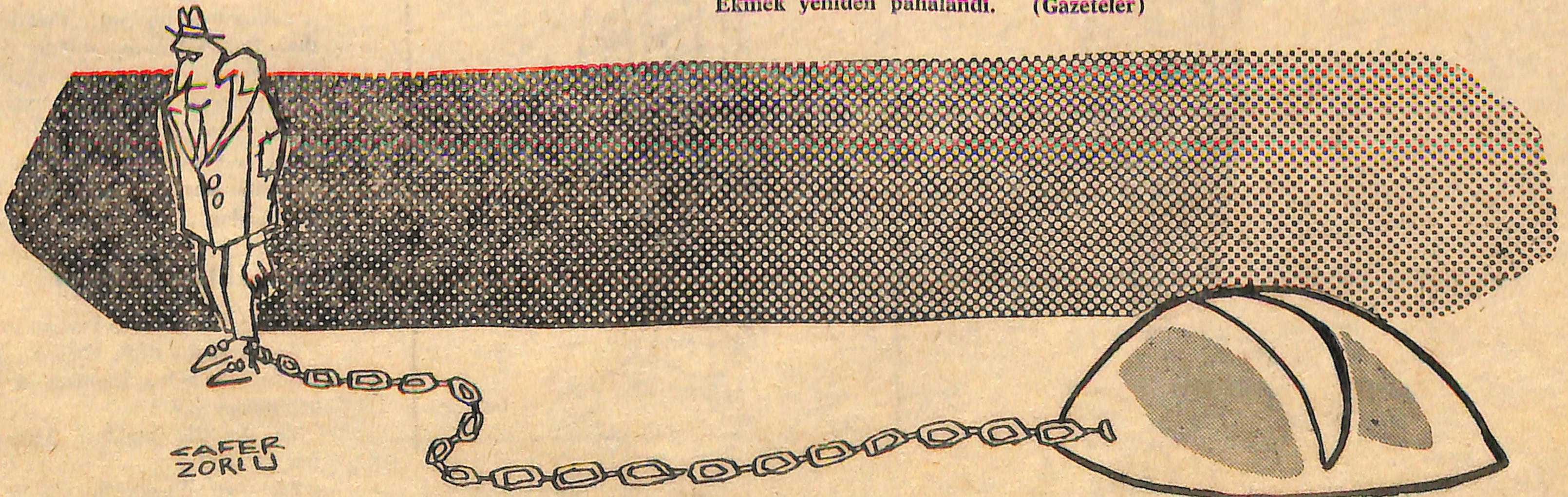
Güzel hanım, ama bir kaşının ucu havada değil... Şık hanım, ama şark süslüsü değil... Beş yabancı dil konuşan hanım, ama Türkçesi, Fransız, İngiliz kırması değil...

Sofrada, eski konak ahçılarına selâm durduracak bir pilâv yedik; tencerenin bütün buğusunu emmiş, tombul pirinçli, tane tane bir pilâv... Bu da onun elinden çıkmıştı!

Dış vazifede, kadın, erkeğin yarısıdır. Birbirini ya tamamlar, ya... yok eder!

Talât Kulay'la, Rebap Kulay, birbirini tamamlıyan iki yarım değil, iki bütün... Bir Paris yolculuğu yalnız bu bahtiyarlığa değer!

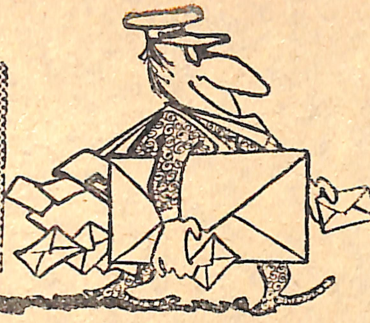
Ekmek yeniden pahalandı. (Gazeteler)

Pranga mahkûmu!

Nimet Arzık

Ankara Mektubu

Âlem gene ol âlem!

Telefonlar... 500 den sıfıra inmişti.. Ziyaretçiler günde kırktan, bire ikiye... Müdürler ortalardan yok olmuştu. Hademeler dahi, daha lâubaliydiler: Kabine istifa etmişti. Bakan artık bakan değildi...

Hımm!.. Bunu kaç kere gördük ömrümüzde. Biz unutmuyoruz, artık bakan olmıyan bakanlar da unutmasınlar bu dersleri... Baş taçlığından birdenbire sahra yalnızlığına... Acıdır insanın içi acırsa, gülümseticidir ,insanın içi gülümserse... Ben isterim ki, insanın içi evvelâ acısın, sonra gülümsesin hafiften, hayata yeniden doğarcasına...

Bir şirin hikâye hatırlatacağım, «âlemin hep ol âlem,» olduğunu sembolize eden bir hikâyecik:

Çok sarışın, çok alımlı, çok anlayışlı bir hanım arkadaşım var. Tanınmağa değer. Bu hanımın bir dayısı vardı, şimdi yok. Varken yüksek makamlar işgal etmişti. Son makamlarından biri, herkesin hasretini çektiği bir yerin büyükelçiliğiydi...

Bir hareket olmuş, büyükelçi diğer büyükelçiler gibi geri çağrılmıştı. Tepesinde uzun seneler «başlık» etmiş olduğu bir müesseseden bir tek kişi çıkmamıştı, onu ziyaret eden... «Aman yanlış tefsir edilir» diye... İnsanlar akıllıdır, (hay o akıl!..) yanlış tefsirlerden korkarlar... Doğrusundan da...

Az zaman sonra anlaşıldı ki, büyükelçi, «gözden düşürülmek için değil, iltifattan geri çağrılmış...» Netekim, devri güdenler, kendilerine has iltifatlarını yağdırmağa başladılar apansızın bir sabah... Kolkola resimler, kristal çatlatırcasına tokuşturulan kadehler, diş patı reklâmınca ağız ağıza sırıtmalar v. s...

Ertesi sabah (büyükelçi, dostum, alımlı, sarışın, anlayışlı hanımın evinde misafirdi) adam, bir büyük temizliğin gıcırtılı sesiyle uyanır. Yatağında bir müddet bekler bütün gıcırtılar dinsin diye... İki saat kadar sürer bu gıcırtılar... Sonra etraf derin bir sükûta bürünür ve burnuna gül kokuları ulaşır. Dünyadaki bu değişikliklerin sebebini anlamak için kalkar. Bir de bakar ki ev «bal dök yala» temiz. Her tarafta kucak kucak kıpkırmızı güller..

Büyükelçi sorar:

«— Ne var kızım?..»

«— Aman dayıcım, canım dayıcım, eğer giyinmiyecekseniz, en tiril pijamanızla, en fiyakalı robdöşambrınızı giyip baş köşeye oturun...»

«— Neden?..»

«— Şimdi gelmeğe başlarlar...»

«— Kim?..»

«— Şimdiye kadar ziyaretinize gelmiyenler... Eski bakanlığınızın mensupları... Gözden düşmediğinizi bu sabahki gazetelerden öğrenmişlerdir...»

«— Aman kızım!..»

Kızım kelimesinin «zıım» ı bitmemişti ki, «zırrr» kapının ziline basıldı. O gün hücum edecek ziyaretçi kafilesinin ilk önderleriydi gelenler...

«— Aman kızım!..»

Keşke «kızım» haksız çıksaydı...

Bugün, artık bakan olmıyan bakanların etrafındaki «boşalmaya» bakıyorum da, bu «her zamanın hikâyesi olan» hikâyeciği hatırlıyorum...

Biraz başka türlü gelişse aklımız, biraz başka yöne sapsa insanlığımız, ne olur sanki?..

Telefonlar hâlâ 500 den sıfıra inmiş durumda... Ziyaretçiler günde kırktan, bire, ikiye inmiş... Müdürler hâlâ ortalarda yok!..

Hülya!

Hülya, Ankara'da, Atatürk Bulvarında bir pastahanenin adı... Bahçe kısmı var, bir de derin, loş iç kısmı var... Burada gençler birbirleriyle buluşurdu: Harry Truman'ın gömleklerine taş çıkartacak renkte ve desende gömlekli oğlanlarla «üfleç» saçlı kızlar... Göz göze, burun buruna oturur, yediklerinin, içtiklerinin farkına varmadan hülyalara dalarlardı. Şimdi onların da rahatı kaçtı... Cunta, koalisyon, kopuşma, kabine... Derken efendim Hülya'yı politikacılarla, (gençliklerini mi hatırladılar ne, pastahanelerde buluştukları zamanı) eski Millî Birlikçiler istilâ ettiler... Onlar şimdi burun buruna fısıldaşıyorlar, artık ne fısıldaşıyorlarsa... Her halde aşktan, bahardan bahsetmiyorlardır... Bir bahsetmeğe başlasalar, durum düzelecek zaten! Suphi Karaman kaşlariyle beraber, Mucip Ataklı asıklığiyle, Gürsoytrak başaklar gibi saçlarıyla, Sıtkı Ulay Paşa olanca gülümserliğiyle, hep orada...

Ne olduysa Romeo'lara, Jüliyet'lere oldu... Şimdi başka barınak aramaktalar...

Acıyın bu çoluk çocuğa beyler!..

Düşünen adam

«Afili» özel kalem müdürlerinden Vedat Tanır tesadüf ettiği bir A.P. li müfrite sorar...

«— Yahu, bu durumun sonu neye varacak?»

Cevap:

«— İsmet Paşa düşünsün...»

Galiba onlar da tek «düşünen adam» olarak onu kabul ediyorlar!

Cevdet Perin:

Kabine düşeli bir neşeli bir neşeli... Ben hükûmet olsam, bir vatandaşın benim düşmemden bu kadar safalanacağını bilsem, düşer ve bir daha kalkmazdım. Galiba hükûmet de bundan kalkmıyor: Şöyle doya doya bir safalansın diye!..

«— Pek tabiî... Bilmem ne bakanlığını bekliyordu» diyenler var...

Ne basit görüşlü insanlar... Böyle zannedenler?.. Ne basit görüşlü değil mi?..

Yalnız ben bir şeyin farkına vardım. Bazı selâmını sabahını kestiği bakanlar vardı, neden kesmişse, onlara tekrar dostane selâmlar vermeğe, bûse'yi andıran dostane gülücükler göndermeye başladı uzak tan yakından... O kadarının farkına vardım...

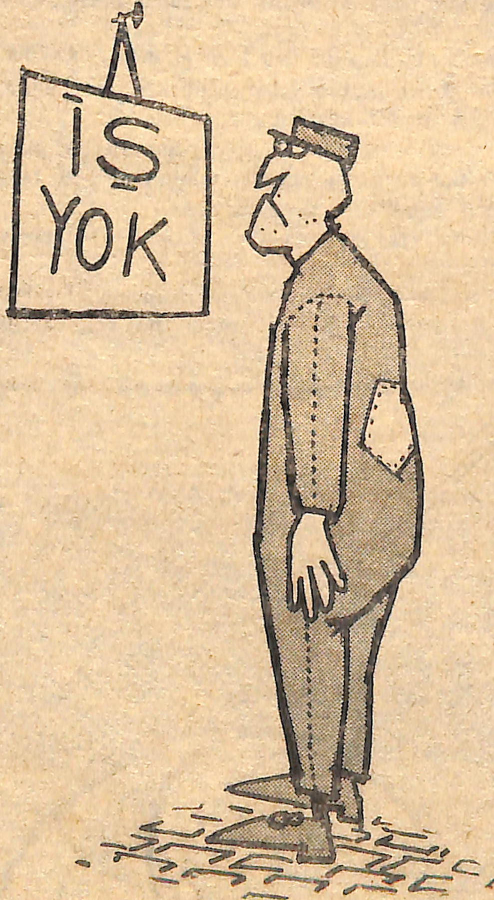
Tiyatrodan:

Doğan Onat, karısı Ferhan Onat'a:

«— Ferhan,» dedi, «ben bu kadar çirkin hocadan İngilizce kat'iyen öğrenemem!..»

Ve şimdilik İngilizce öğrenmekten vazgeçti...

Eli yüzü düzgün bir hoca tanıyorsanız... Sevaptır!

İş yok .... Güç yok!

Nasreddin Hoca.

Operası oynandı bir müddet evvel Devlet Operasında... Devlet Operasının hedefini anlamamağa başladım... Hedefsiz!.. Hedefsiz, çok sempatik insanlar olur hayatta. Hedefsiz müessese, yaşamamağa mahkûmdur... Operamızın gayesi, sanat mı?... Bilmem...

Politika mı?... Bilmem...

Kuru idarecilik mi?... Bilmem...

Nedir?...

Nasreddin Hoca operası... Türk esprisini, Türk tahammülünü, eski Türk gülümserliğini ve realizmini sembolize eden Nasreddin Hoca... Müzikli müziksik sahneye konması, dünya kadar bilim, dünya kadar duygu, dünya kadar incelik istiyen konu...

Hay Yarabbim, ne kaba (af dilemiyorum, istiyen alınsın, istiyen burulsun) bir «tulûatçılıkla» ele alınmış!.. Derin derin analizlere girişilecek değilim. Akbaba'nın «keyfi» müsait değil derinliklere... Zaten sığlığın derin analizi olmaz. İki örnek vereyim ve başımızı çevirmeden yürüyelim ondan sonra... Omuz bile silkmeden...

Sahnede dekorların altında, köre alfabe öğretecek irilikte yazılar: BU KONYA... BU ERZURUM... BU ANKARA, gibi... Vallahi villâhi okumadan anlıyoruz... Türk seyircisi, Nasreddin Hocadan bu yana o kadar «eblehleşmemiş» ki... Yoksa dekorlarının realizmine mi güvenemiyor Devlet Tiyatrosu?...

İkinci örnek:

Nasreddin Hocayla cefakâr eşi, (Sokrates'ten tut, herkese sempatik gelen erkeklerin eşleri kadar cefakâr insan yoktur dünyada...) bir an sahneye birbirlerinden habersiz giriyorlar, sonra arka arka (hani bir zamanların bir dansı vardı «bumpi dezi» diye, bir yerinde kavalye ve dam arasında zarafetsiz bir çarpışma olurdu...) gide gide çarpışıyorlar ve şaşırıyorlar... İnsaf!... Biz böyle numaraları Muammer Karaca'nın aşırı yönüne (aşırı olmıyan yönü kendi alanında eşsiz) bile aşırı buluruz... Bu kadar kaba komiğe, bu kadar yersiz «fars» a ne lüzum var, ve kim görmüş bu lüzumu?... Devlet Tiyatrosu biraz, biraz Devlet Tiyatroluğunu bilse nasıl olur?...

Nimet ARZIK

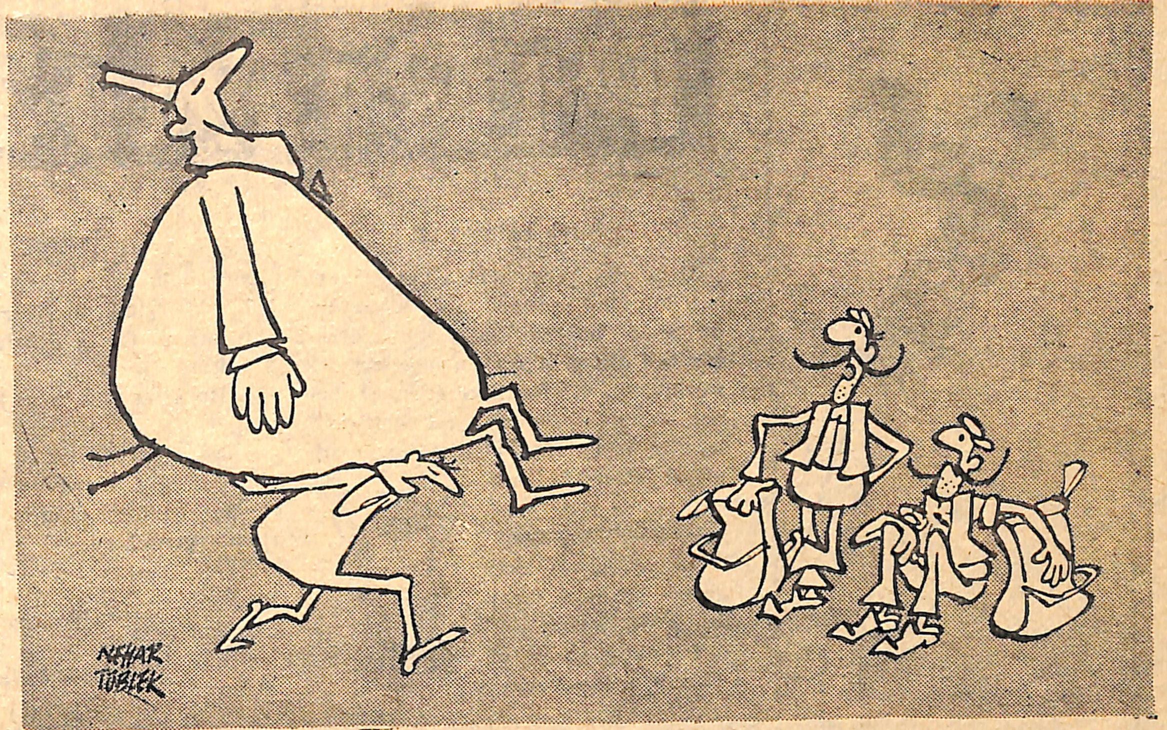
※

Hangi?

Her partide birbirine yan bakan, dik bakan, hiç bakmayan iki topluluk var; Müfritler, mutediller... A.P. de böyle, Y.T.P. de böyle, C.K.M.P. de böyle, hattâ C.H.P. de bile böyle...

Yalnız bu iki mâlûmun iki de meçhulü var: Müfritler neyin müfriti?.. Mutediller neyin mutedili?.. Hangi fikrin, hangi düşüncenin, hangi inancın?..

Memlekette bir bilen, bir tek bilen var mı acaba?

Hamallar işsizlikten şikâyetçi. (Gazeteler)

ŞEYTAN diyor ki

Yazık!

Deniz ne güzel, mavi, mavi. Ağaçlar ne güzel, yeşil, yeşil. Gök ne güzel, küçük küçük beyaz bulutlu.

Bu geniş çerçeve içinde kaynaşan insanların hırçın çırpınışları, dokunduğuna yapışıp, kıskıvrak yakalayan ve sarıp sarmalayarak yutan yamyam Afrika nebatları gibi, bir kâbus kemendi halinde elimize, ayağımıza, beynimize, kalbimize dolanmada!..

Bir sevgiyle açılmak isteyen kollarda bağlar, uçar gibi yürümek isteyen adımlarda bukağılar... Git, gidemezsin; sarıl, sarılamazsın. Gül, gülemezsin; sev, sevemezsin...

Mavi mavi denize, yeşil yeşil ağaçlara, küçük küçük beyaz bulutlu gökyüzüne ışıklı bir ruh olarak, karışıp kaybolmak özlemiyle çakıldığın yerden bakmaya mahkûmsun.

Ev sahibi pusula gönderir:

— Kiranızın daha fazla gecikmemesini rica ederim.

Okul haber yollar:

— Çocuğunuzun durumu iyi değil.

Ve hanım pusulayı uzatır:

— Bakkal borcu, manav borcu, süt borcu...

Sâkin bir kıyıda, hayatın tadını duyumlaya yudumlaya, neşeli bir kahkahanın kıvrımlarına takılarak, huzurlu bir oh çekmenin rüyası, koskoca bir ömür içinde kaç defa gerçekleşebilmiştir? Beş defacık mı, on defacık mı?

Beş on defacık rahat bir oh karşılığında, ödediğimiz hayat çekinin yekûn hanesi, hangi muhasebeciye gösterilse muhakkak ki aynı damgayı yer:

— Enayi.

Fikret:

— Ve çare yok çekeceksin, demiş...

Bu, silkinmesini bilmiyen toplumların koro halinde söyledikleri matem marşıdır:

— Ve çare yok çekeceksin...

Herkesin eli, ötekinin ense kökünde, derinliklere doğru umumî bir batış.

Oysa denizin mavisi, ağacın yeşili, göğün bulutu ne güzel... Ne güzel şu giden kadın, ne çevik şu yürüyen delikanlı...

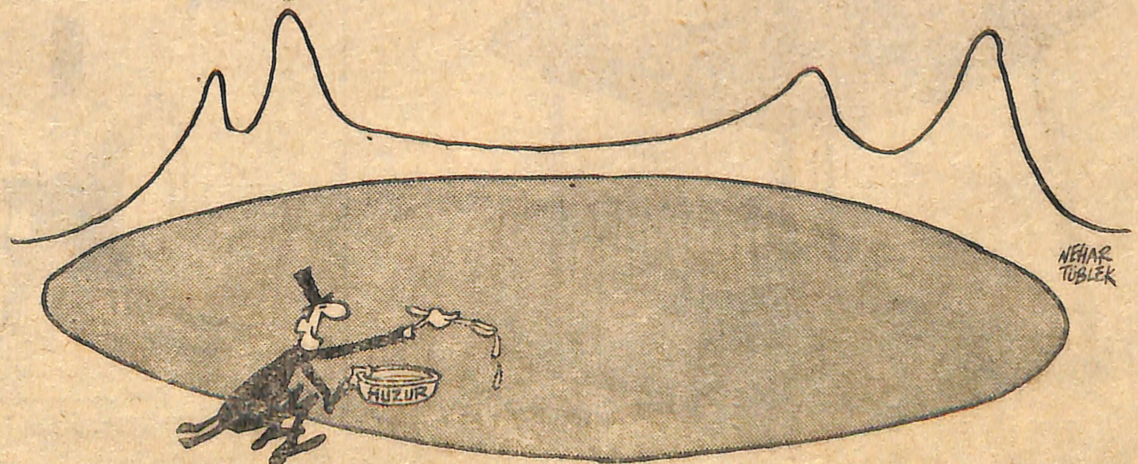
Şarkıların söylendiği kıyılarda, saadet içinde gerinmenin zevkini çıkarmak hakkımız değil midir? Mademki bir defa gelmişiz şu canım yeryüzüne...

Cehaletin en korkuncu yaşamasını bilmemek. Yaşamasını öğretmemişler bize. İnsanları severek, sevişerek, iyi işler yaparak, bitmiyen bir şevkin heyecanıyla mutlu ufuklara kanat açarak...

Nerdeee? Herkesin eli ötekinin ense kökünde.

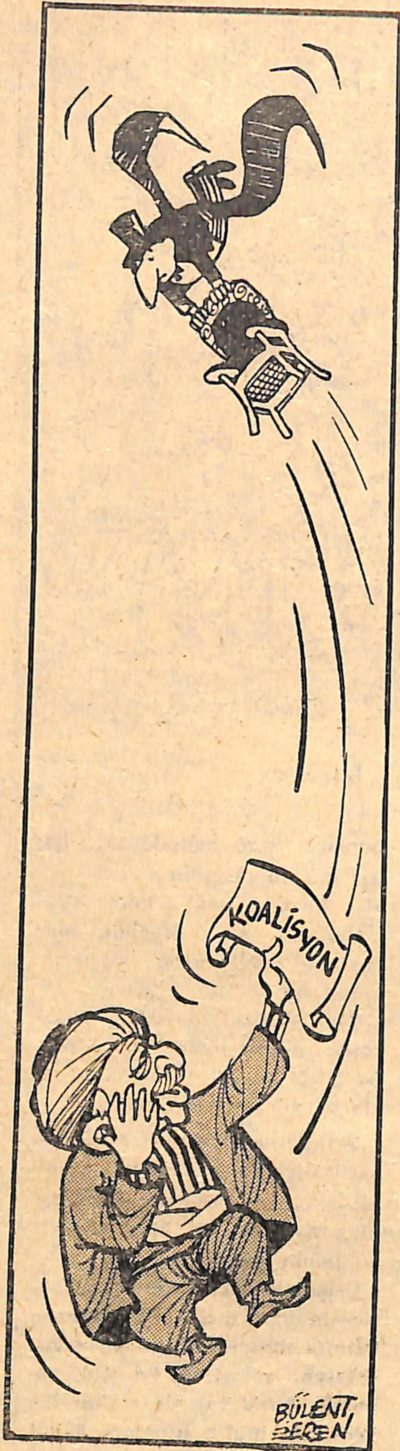
Deniz mavi, ağaç yeşil, bulut beyaz... Kıyılar şarkılarımızı bekliyor. Ne çare ki bu muhteşem dekor içinde çok kötü aktörleriz. Mânasız dramların hıçkırığında çırpına çırpına boyuna batıyoruz. Yazık.

Şeytan ÇEKİCİ

Akşehir gölüne yoğurt çalındığının resmidir!

PİRİMİZ NAS

— Nafile çırpınma politika çaylağı, tarifesi bende!..

Öküze benzeyen!

Bir köyün imamı ölünce, geride kalan iki cahil mollası post kavgasına düşmüşler. Köyün imamı sen olacaksın, ben olacağım derken meseleyi büyütmüşler. Köyün ileri gelenleri, bunun üzerine toplanarak, iki cahil mollayı imtihan edip, birisini tercih etmeye karar vermişler.

— Haydi bakalım, ikiniz de şuraya birer «öküz» kelimesi yazın da, köylü hanginizin daha okur yazar olduğunu anlasın! demişler...

Heriflerden biri birkaç arapça harfi az çok tanıdığından, elinden geldiği kadar bir «öküz» kelimesi yazmaya çalışmış... Öteki düpedüz cahilmiş, selâmeti bir öküz kafası resmi çizmekte bulmuş.

Köylüler büsbütün cahil olduklarından, mollaların yaptıklarına bakar bakmaz, yazı yazanınkini öküze benzetemediklerinden:

— Ha ha, işte bu öküz yazmasını biliyor... diye resim çizeninkini beğenmişler

— Bununla beraber bir de Nasreddin Hocanın fikrini soralım da, isabetli bir imam seçip seçmediğimizi o söylesin... demişler.

Yapılan ve yazılan öküzleri Hoca'ya gösterip:

— Hocam, bunun hangisi öküze benziyor? diye sordukları zaman, artık bu kara cehalet karşısında bütün sabrı tükenen Hoca:

— Bana bakın, demiş, ne o benziyor, ne o benziyor... Siz asıl öküze neyin benzediğini aynaya bakınca anlarsınız!

Tedbir

Nasreddin Hoca, Akşehir'deki evinin bahçesine, gündüzleri birkaç fidan diker, akşam olup gün batarken de, söker, içeri alırmış...

— Hoca bu ne iştir böyle? diye sormuşlar.

— Ne yapayım dostlar, demiş, zamâne değişti, ahlâk bozuldu, kimseye itimad kalmadı, herkesin malı başının altında gerek!

※

Rüyâ tabiri

Kış ortasında bir gece yarısı, Nasreddin Hocanın kapısı acı acı çalınmış. Hoca titreye titreye kapıyı açmış, bakmış ki, komşularından biri. Adam, Hocaya ağzını açtırmadan, anlatmaya başlamış:

— Hayırdır inşallah Hocam, demiş, şimdi bir rüya gördüm de, muhterem hocamıza şunun tâbirini hemen yaptırıvereyim diyerekten geldim... Efendim, rüyâmda öyle bir yere gelmişim ki, önüm arkam uçsuz bucaksız bir yeşillik... Çayır mı desem, çimen mi desem, bahçe mi desem! Neyse, orayı geçtim bir yere geldim ama... Han mı desem, hamam mı desem, külhan mı desem, yoksa meydan mı desem! Uzatmıyalım, bir de ne göreyim, üstüme başıma birşeyler dökülmüyor mu... Su mu desem, ateş mi desem, sıcak mı desem, soğuk mu desem...

Gece vaktindeki bu münasebetsizliğe fena halde içerleyen hoca, başlamış adamın rüyasını tâbir etmeye:

— Komşu, demiş, senin başına bir gelecek var ama?.. Hayır mı desem, şer mi desem... Er mi desem, geç mi desem, gece mi desem, gündüz mü desem... Yakın mı desem, uzak mı desem.

Ve kapıyı küt diye adamın suratına kapatmış!

Hoca — Benim bu fıkramı gali

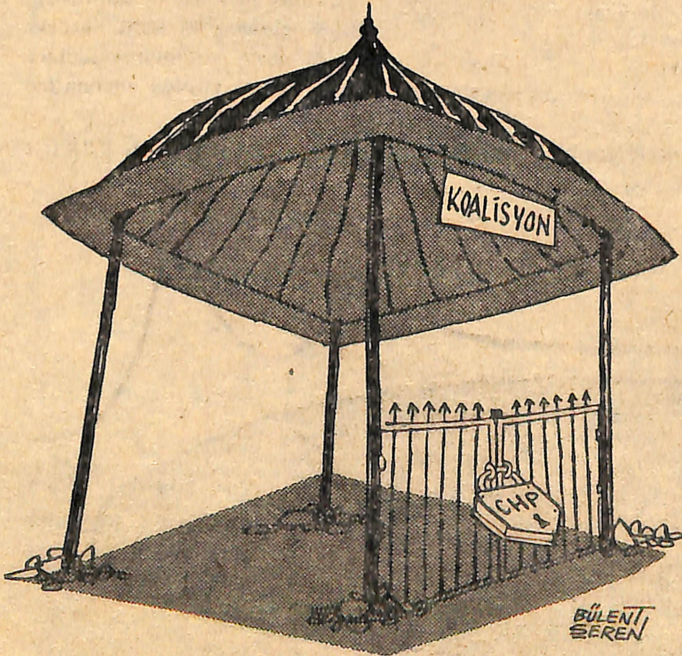
DOYAN

İhtiyarlığının son günlerinde, Nasreddin Hocanın, eşi, dostu, sev yaretçilerin çoğunluğunu teşkil e beti koyulaştırıp:

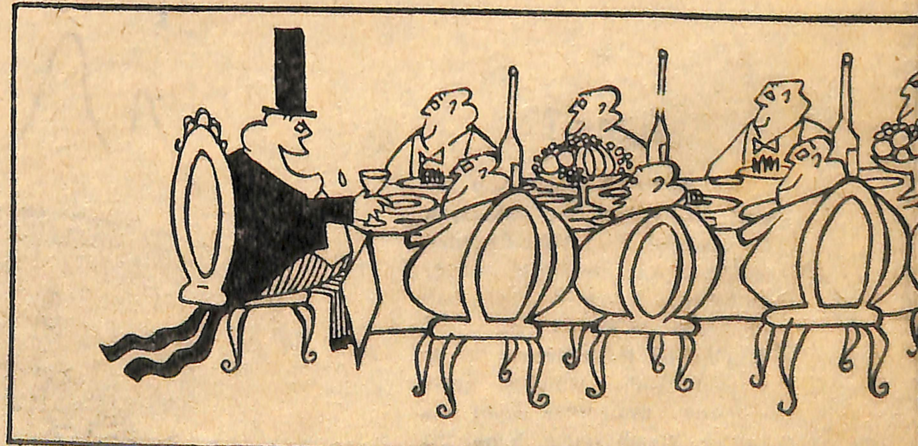
— Hoca efendi, derler, inşallah ce başımızdan eksik olmazsın. F hâk vâki olur da aramızdan ayrılır

Nasreddin Hoca, ölümün eşiğin yarak, onlara şöyle cevap verir:

— Kadınlarla sohbeti pek sever

«Nasreddin Hoca'nın türbesi!»

— Hiçbir şey değişmemiş, d

— Yoook, baksana, kürkün

REDDİN HOCA

senden başka bilmeyen yoktur!..

DAN...

mli bir hastalıkla yatağa düşen ri, hatırını sormaya koşarlar. Zi- kadınlar, bir ara Hocayla soh-

z zamanda iyileşir, daha seneler- , Tanrı esirgesin, bir gün emri arkandan ne diye ağlayalım? bile o eşsiz şakacılığını bırakma-

doyamadan gitti diye ağlarsınız!..

On tanesi...

Hoca bir gün dağda gezerken, nasıl olmuşsa olmuş, bir tavşan yakalayıvermiş... Ömründe ilk defa tavşan gören hoca, çok büyük bir marifet yaptığını sanarak, tavşancağızı ahaliye göstermeye karar vermiş. Hayvanı bir çuvala tıkıp, ağzını da sımsıkı bağladıktan sonra eve getirmiş. Sıra gelmiş ahaliyi toplamaya...

Evden çıkarken karısına sıkı sıkı tenbih etmiş:

— Bana bak hatun, bu çuvala değil elini sürmek, yanından bile geçmiyeceksin, sonra karışmam haa...

Kadın merakı bu! Hocanın şiddetli yasağını duyunca bu merak büsbütün alevlenmiş. N'olacak sanki, demiş, açar, bakarım, sonra gene kaparım, hocanın ruhu bile duymaz...

Tabii, kadıncağız çuvalı açar açmaz, tavşan zıplayıp kaçıvermiş. Korkudan eli ayağı birbirine dolaşan kadın, suçunu örtmek için, hemen oracıkta eline geçen bir buğday ölçeğini çuvala koyup ağzını da eskisi gibi sımsıkı bağlayıvermiş.

Biraz sonra da Hoca, peşine taktığı bir yığın ahaliyle, evin kapısında görünmüş. Çuvalı alıp, kendilerine pek meraklı bir şey göstereceğini vaadettiği ahalinin karşısına geçmiş, ağzını çözdükten sonra, başaşağı çevirerek:

— Ey ahali!.. İşte.. demiş.... Demiş ama lâfı da ağzında kalmış... Çuvaldan tavşan fırlıyacağı yerde, pat diye çömlek yuvarlanıvermiş!

Soğukkanlılığı meşhur olan Hoca, hiç bozuntuya vermeden devam etmiş:

— İşteee... Bu ölçeğin tam on tanesi bir kile eder dostlarım, demiş.

Söyleyin o herife!

Günlerden bir gün, Nasreddin Hoca eşeğini Akşehir mahkemesinin kapısına bağlayarak, çarşıdaki işlerini görmeğe gider...

O sırada kadı, bir yalancı şahidi cezalandırmak için eşeğe ters bindirilip, kasabada dolaştırılması hükmünü verir. Bu iş için Hocanın eşeğinden faydalanırlar!

Eşeğini bağladığı yerde bulamayınca, bunu öğrenen Hoca, adamakıllı hiddetlenir. Akşam olup, eşeği kendisine iade edilinceye kadar, hayli söylenir...

Gelgelelim, ayni adamın ayni suçu işlemesiyle, birkaç gün sonra tekrar ayni cezaya çarptırılması icabeder. Tesadüfen Hocanın eşeği yine mahkemenin kapısında bağlıdır.

— Kuzum Hocam, senin eşeğini ver, hükmü infaz edelim! derler.

Hoca, fena halde kızarak:

— Gidin, der, söyleyin o herife, ya bu yalancı şahitlikten vazgeçsin, ya da kendisine bir eşek satın alsın!..

※

Ağır yük!

Bir deniz yolculuğunda, Hocanın da içinde bulunduğu gemi, fırtınaya yakalanınca, kaptan:

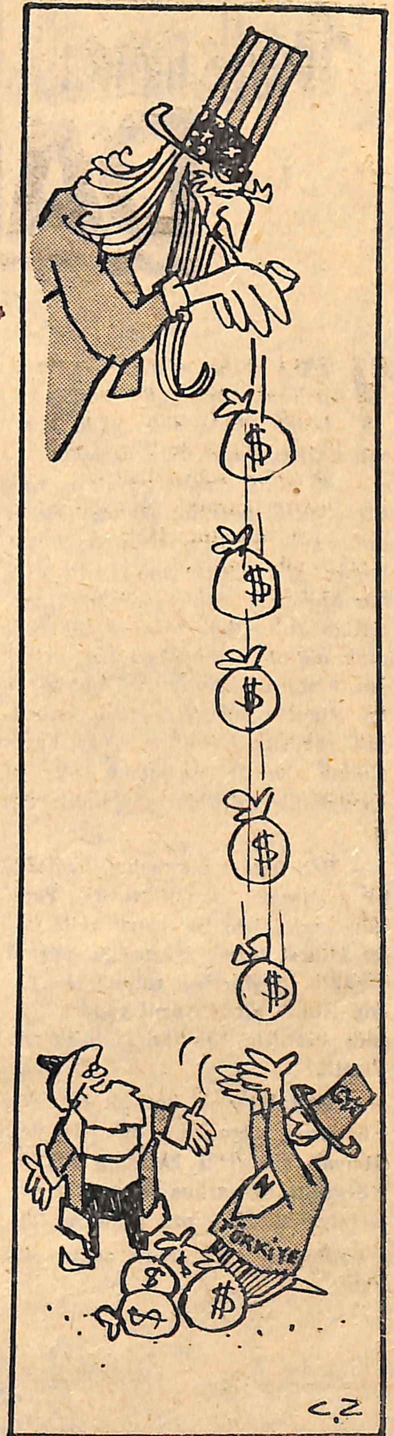
— Herkes ağır yüklerini denize atsın, yoksa batacağız! Diye emir verir.

Yolcular yükte ağır, pahada hafif şeyleri başlarlar denize savurmaya.. Bu arada görürler ki, Nasreddin Hoca da karısını kucaklamış, geminin bordasından denize fırlatmaya çalışıyor. Kaptan telâşla bağırmaya başlamış:

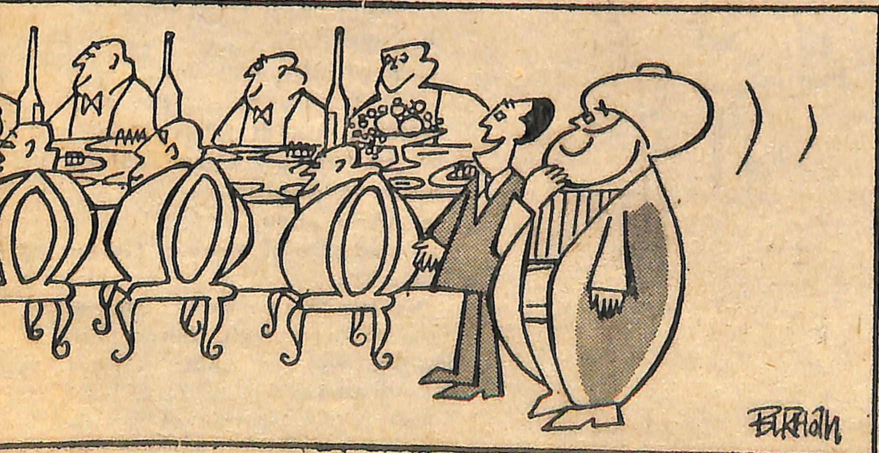
— Aman Hocam, ne yapıyorsun, korkudan aklını mı kaçırdın sen? Ben size ağır yüklerinizi atın dedim, birbirinizi değil!

Nasreddin Hoca, bitkin bitkin gülümsemiş:

— İyi ya işte, demiş, benim de bu hatundan ağır yüküm yok ki!

— Doksan dokuzu veren yüzü de verir!

ni Hocam?

değişmiş!

— Şu kar helvasını ben icat ettim ama, ben de beğenmedim!

tokmaklı DANS

Burhan Esen

YAŞLI aktör, ensesine kadar inen ak saçları, bir arslan yelesini okşar gibi eliyle kurcaladıktan sonra söze başladı:

— 40 yıllık sahne hayatım var. Bir tiyatro kurarak Anadolu'yu adım adım dolaştım. İlk oyunumuzu bugün gibi hatırlarım. (Fatih Sultan Mehmet) adlı bir oyunla işe başlamıştık. Okur yazar aktör bulmak mümkün olmadığından, piyesi yazılı olarak hazırlamak imkânsızdı. Konuyu anlatır, ötesini oyuncunun zekâsına havale ederdik. Fatih rolünü zimmet suçundan açığa çıkarılan bir tahsildar canlandıracaktı:

— Ben kafayı çekmeden, padişahlık yapamam, diye tutturdu. Padişah bu... Şöyle ipe sapa gelir lâflar etmesi lâzım. Yarımlığı ağzına dayadık. Şeyhislâm rolünü de Agop isimli bir Ermeni yapacak. Adam besmele çekmesini bilmiyor. Üstelik:

— Ben iki şişe konyak içmeden müslüman olamam... diye dayattı. Konyak şişelerini kafasına diktik. Körkütük iki sarhoş sahnedeki yerlerini aldıktan sonra perde açıldı.

Fatih bir süre sonra açılır gibi oldu:

— Baka... dedi. İstanbul diye gözüme uyku girmez. Ya ben İstanbul'u alırım, ya da iki yarımlık daha yuvarlarım..

Baktım işler karışacak. Seyirci oyun içindeki dalavereyi çakmadan işi idare etmek lâzım. Sıram gelmediği halde sahneye fırladım:

— Ferman padişahımın, gemileri Haliç'ten Marmara'ya yuvarlamaya başladık bile...

Fatih belindeki, kılıç niyetine sallandırdığımız hızar testeresini şakırdattı:

— Beli... Öyleyse havlet olsun. Şarap getürülsün. Cariyelere haber salunsun...

Öte yandan Agop'un gâvurluğu tutup:

— Ne dersiz... Gemiler Marmara'ya indi mi? Tez zangoçlara haber salunsun. Kiliselerin çanları çalına... Demez mi?

O yana döndüm:

— Şeyhüslâm hazretleri elbette ben kulunuzla lâtifede bulunurlar. dedim. Minarelerde yanık sesli hafızlarımız, kılıçlarını bilemekte olan cengâverlerimizi vecde getürmek için tekbir avazelerine başlamışlardır.

Fatih'in kulağına eğildim:

— Ulan, namussuz, perdeyi indirtir, leşini yere serer, cesedini sarayburnundan denize attırırım. İki kadeh yuvarlayınca kendini sahici padişah mı zannettin!

Agop'a yanaştım:

— Başında sarık, elinde Kur'an-ı Kerim varken haç çıkarılmaz. Müslüman mahallesinde salyangoz satmaya kalkarsan, kirli gömleğini yırtar, boynundaki haç'ı (elimle seyircileri işaret ettim) bu heriflere gösterirsem, etini lâkerda diye Yahudi pazarında satarlar!...

Fatih kendini toparladı:

— Kulağıma sesler gelir. Namıma okunan hutbe midir bu, Hocam?..

— Hayır padişahım, cariye kulların harem dairesindeki radyoyu açık bırakmışlar. Parti başkanları müşterek deklârasyonlarını okuyorlar!

— Topların döküm işine hızla devam edülsün. Bu sefer mutlaka kazanmalıyız.

— Beli hükümdarım. Karagümrük bir ineklik yapıp da gol yemezse 13 le toto bizimdir!

— Hoca ,burnuma kan kokusu gelür...

— Burnuna gelen kan kokusu değil, hünkârım... Düdüklü tencerede pişen yemek!

— Bana bak, doğru kelâm eyle. Yoksa kelleni urdururum...

— Bir halt yiyemezsin, devletlûm. Şimdi memlekette demokrasi var... nisan hakları var... Natoya bağlılık, Centoya sadakat var!

Seyirci ıslık çalmaya, yuha diye bağırmaya başlamıştı. Fatih'in gırtlağına sarıldım:

— Ne, dedi, bre alçak, darbe-i saltanat ha?

— Ulan ölüsü kandilliler, diye bağırdım. Yerli Film çevirmiyoruz. Oyun gösteriyoruz, oyun. İndirin şu perdeyi!...

Yaşlı sanatkâr yılların etkisiyle buruşmuş yanaklarını sıvazladıktan sonra sözüne devam etti:

— Sahneyi terketmeme, sarhoş Fatihler, esrarkeş Napoleonlardan ziyade, Tokmaklı Dans sebep oldu.

— Bunu da yeni duydum, dedim.

— Ben de kafama ininceye kadar işitmemiştim. Efendim, artık tarihe mal olmak üzere bulunan Tuluat tiyatrolarının en kuvvetli kozu varyete ve düetoya çıkan kantocu kızlarıdır. En aşağı 90 kilo olacak. Sahneye çıktı mı tahtalar gıcır gıcır ötecek. Şimdiki yabani kedi cesametindeki tüy sıklet dansözleri, yüksek mikrofon sanatkârlarını sahneye çıkartsaydık, seyirci bizi tükrük yağmuruna tutardı. Bir Altınparklı Şükran vardı. Ne karı idi, be.. Sahneye iskarpinsiz çıkmaz, her gece de bir iskarpini parçalamadan perdeyi üstüne indirtmezdi. Sabahları iki marangoz tutar, çivileri laçka olan, tahtaları kırılan sahneyi tamir ettirirdik. Meydana çıktı mı salon: «Ahhhh», «Öffff», «Yandıııım», «Bittim, mahvolduuuum». çığlıkları içinde Memleket hastanesinin hariciye koğuşuna dönerdi... Haspa, pek de nazlı idi. Onu idare etmek, Koalisyonla hükûmet idaresinden zordu. Kemancı ufak bir falso mu yaptı?... Klarnet horozun ötüşüne benzeyen bir ses mi çıkardı?. Kıyameti koparırdı! Bir gece yine sahneyi şehzade beşiği gibi gıcır gıcır öttürdüğü bir sıradaydı. Davulcu içkiyi biraz fazla kaçırmış olacak, tek vuracakken dümtek vuruyor... Göbek faslının en heyecanlı yeri... Sahne para yağmuruna tutulmuş. Elini cebine daldıran ne çıkarsa, iki buçukluktan tut da elliliğe kadar sahneye fırlatıyor. Parası olmayan delikanlılar, başlanmamış yıllarını adıyorlar:

— Senin uğruna 10 yıl içerde yatarım, imanım!...

— 15 yıl helâl olsun sana...

— 20 yıl mapusluk vız gelir, be!..

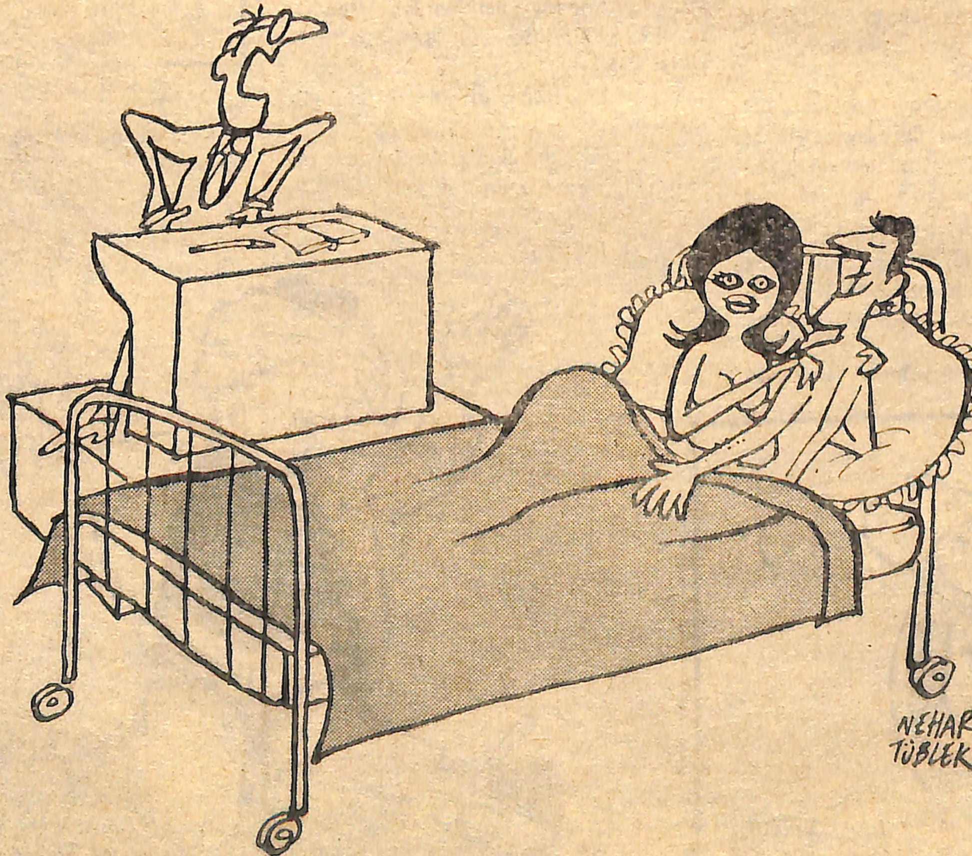
Yaşlılar, kısalan yılları yerine, okul sıralarında aldıkları ödülleri sahneye fırlatıyorlardı:

— Aferin, kızım.

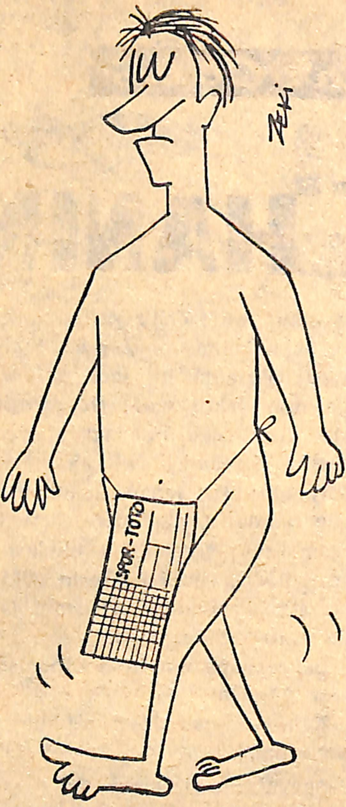
— Berhudar ol, yavrum. Yediğin içtiğin helâl!

Ben işin farkına vardım. Davulcu o taraflarda değil. Kulisten sesleneyim, diyorum. Lâfım, davulcu bilmem nesi gibi arada gidiyor! Kadın falsolu tokmağa uyayım diye nerdeyse göbeğini çatlatacak. Altınparklı nasıl etti bilmem, tokma-

Evlilik okulu açılacak... (Gazeteler)

Öğretmen — Haydi bakalım, miskin miskin ne duruyorsunuz?...

YAZISIZ!

ğı davulcunun elinden kaptığı gibi, adamın kafasına olanca hızı ile indiriverdi. Davulcuyu hastaneye kaldırdık. Sıra ile davulun başına geçtik. Islık, alkış... Altı defa aynı sahne tekrarlandı.

Tokmaklı dans seyircinin pek hoşuna gitmişti. Daha perde açılmadan:

— Tok...mak, Tok...mak... diye tempo tutmaya başlamışlardı.

Kumpanya dağılmak üzere idi. Kafasına tokmağı yiyen: «Hesabımı kes...» diyordu. Tası tarafı toplayıp, başka yere konakladık. Altınparklı'yı çağırdım:

— Eğer burada da tokmak dalâveresini çıkarırsan, şu davulu kafanda paralarım. Oynayacaksan, namusunla sahneye çık.» diye tenbihledim.

Müsamereye başladık. Sıra Altınparklı'da idi. «Kadın Asker Olursa» «Yangın Var», «Ah Zamane Kızları» nı oynadı. Çıt çıkmıyordu. Elini çırpan bile yoktu. Böyle giderse tutunamıyacaktık. Ertesi gece sandalyeler boş kalacaktı. Başım tatlı tatlı kaşınmaya başlamıştı. Seyircinin bu sessizliği, bana takmaktan daha acı gelmeye başlamıştı. Şimdi kafama vurulan takmak değil, balyozdu sanki. Otelcinin hesabını nasıl ödeyecek, işçilerin yövmiyesini nasıl verecektim... Sahneye fırladım. Davulun başına geçtim. Müzik başladı. Dansöz yeni havaya ayağını uydurmuş, kıvranıyordu. Bir elimdeki tokmağa, bir gözlerime bakıyordu:

— Şükran, vur, dedim. Olanca hızınla vur!... Yoksa «Temaşa perveran efendilerimiz» öyle bir vuracak topumuz yere serileceğiz!

Şükran, coşmak için işarete bakıyormuş. Elimden kaptığı tokmağı havada salladı, salladı, salladı... Hikâyenin öteki tarafını ben bilmiyorum. Bilen varsa anlatsın.

BURHAN İŞEN

Bir Kişiye 1000 Lira

AKBABA KÜLTÜR YARIŞMASI

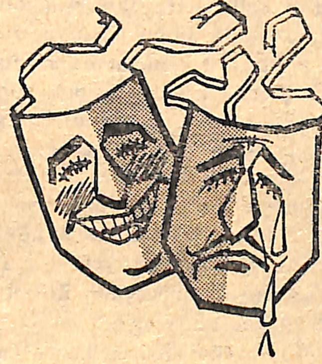
Akbaba, sadece kısmet üstüne, talih üstüne bir piyangoculuğu beğenmediği için hazırladığı yarışmalarda biraz da fayda aramaktadır.

Okuyucularımızın, çeşitli bölgelerde bulunduklarını düşünerek dört yarışma açmaktayız. Bu yarışmalardan ister bir tanesine, ister iki tanesine, ister üç tanesine, ister dört tanesine katılmakta serbestsiniz.

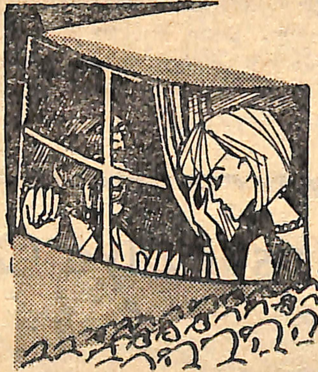
İşte Akbaba'nın kültür yarışmaları:

1 — Geçen kış, hangi yerli ve yabancı romanları okudunuz. En çok hangi yerli, yahut çevirme romanı beğendiniz?

2 — Geçen tiyatro mevsiminde hangi piyesleri seyrettiniz. En çok hangi sahnede oynanan hangi eseri beğendiniz?

3 — Geçen kış aylarında seyrettiğiniz filmler arasında en çok hangisini beğendiniz?

4 — Seyrettiğiniz piyes, yahut filmde en çok hangi kadın ve erkek sanatçıyı beğendiniz?

İlk iki sorunun cevaplarında yalnız eserlerin ve yazarların isimleri bildirilecektir. Üçüncü soruda yalnız filmin, dördüncü soruda yalnız kadın ve erkek sanatçının adı yazılacaktır.

Hediyelerimiz:

A — Her sorunun birincisine 250 lira verilecektir. Dört soruda birden birincilik kazanana 1000 lira hediye edilecektir.

B — İkincilik kazananlara yüzer lira hediye edilecektir. Dört soruyu da kazanana 400 lira.

C — Üçüncülük kazananlara ellişer lira ödenecektir. Dört soruya başarılı cevap verene 200 lira.

D — Dördüncüden yüzüncüye kadar kazananlara onar lira değerinde kitaplar yollanacaktır.

Bu sayıdan başlıyarak dört hafta birer kupon neşredeceğiz: Birinci kupon, roman yarışması. İkinci kupon, tiyatro yarışması. Üçüncü kupon, film yarışması. Dördüncü kupon, sanatçı yarışması...

Cevaplar, ister bir tanesine verilsin, ister hepsine, ancak dört kuponun yayınlanması bittikten sonra gönderilmelidir.

Yarışmamıza katılacak okuyucularımızdan, cevapları ve adresleri ayrı bir kâğıda, okunaklı olarak yazmalarını ve kuponları eklemelerini rica ederiz.

KUPON: 1
ROMAN

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

KİM DÖVMÜŞSE...

Eski zamanın tuhaflıklariyle meşhur kadısı Karakuş'un huzuruna bir gün iki adam gelip, birbirlerinden dayak yediklerini iddia ederler. Karakuş bu karşılıklı iddia üzerine işin içinden çıkamayınca, ikisini de bir güzel pataklayarak: «Döven hanginiz olursa olsun elimden kurtulamadı ya!» der!

Ziynet ŞEREN

⁂

Barbut!..

Oliver Hardi ile Stanley Lorel aralarında kumar oynamağa karar verirler. Hardi, Stanleye sorar:

— Kaptıkaçtı oynamasını biliyorsundur mu?

— Bilmiyorumdur...

— Poker oynamasını biliyorsundır mı?

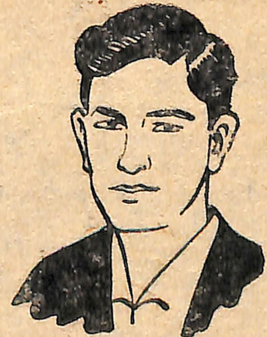
— Bilmiyorumdır...

Oliver bütün oyunları saymışsa da aldığı cevap bilmiyorumdır olmuş.

— Öyleyse ne oynıyalım?

— Barbut atalım.

Oliver zarları Stanleye vererek «başla» demiş.

Stanley zarları sallayıp atarken Oliver'in arkasında polis görür ve zarları atamaz. Oliver polisten habersiz:

— Stanley ne duruyorsun atsana der.

Stanley, zarları polisten korktuğu için bir türlü atamaz. Buna kızan Oliver,

— «Sana zarları at diyorumdur...» diye arkadaşına çıkışır.

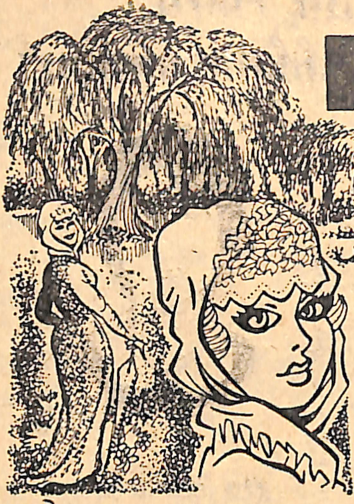
Stanley ise ağlıyarak:

— «Atıyorumdur atıyorumdur ama, üçbuçuk atıyorumdur.» der.

Erten VURAL

PEMBE MAŞLAHLI HANIM

Sermet Muhtar Alus

— 26 —

Arkasından, Çamlıca'dan inen varil yüklü su arabaları... Eşekli Arnavut bahçıvan... Tayın ekmekçisi.. Kısık sesli kâğıt helvacı... İlâhi okuyan arap dilenci...

(Yahu!) diye bahçeden bir ses aksetti. Ev sahibi Kâmil bey: (Hanım kızım, biraz bana bakar mısın?) diyor ,beni arıyor. Adamcağızın işten haberi yok; ister misin kapıya kadar gelsin, burada olduğumu belli etsin.

Allahtan olacak sesini kesti; galiba enişteyi buldu.

İstediği malûm: Kira.

İkidir, koltuğunda bohçalarla kadını gördü ya, boyuna alışveriş ediyoruz, paramız var zannediyor.

Saat tam beş. Agavni hâlâ görünürde yok; çıldırmak bir şey değil...

Ayşe hanım: (Hu, yavrum!) diye seslendi:

— Kadıncağız gitti; bak ne havadisler de ne havadisler... diye tuttururken alt tarafını getiremiyor; (çabuk gel, liste geldi!) diye evin içini çınlatıyor.

Liste nedir diye koştum.

Koca bir kâğıdın üzerinde, kargacık burgacık gibi, imlâları yanlış, kısa kısa satırlar:

Bostancıda köşk.

Yağız beygirli fayton.

Ayastefanosta yalı.

Kır atlı sepet arabası.

Deniz hamamı, kayık, kotra, çatana.

Pırlanta taç, inci gerdanlık, zümrüt pandantif, yakut yüzük...

Mutfak masrafı, aşçı, hizmetçi.

Meleğimin cep harçlığı, süsü, tuvaleti...

Ve saire ve saire...

Kanarya'nın ağzı kulaklarında, kahkahanın birini bırakıp ötekini atarken, (sen şimdi beni dinle!) diyerek anlatmağa başladı:

— Hatun, içeri girer girmez seni sordu, hanım sultanım yok mu, dedi. Hemen yüzümü ekşitir gibi yaptım, (yok) diye başımı salladım... Evvelce kararlaştırdığımız için zaten hazırım: (Hemşiresi rahatsızdı, yoklamağa gitti) dedim... Şimdi uzun lâfın lüzumu yok, can alacak yerleri, sıcağı sıcağına söyliyeyim de inceden incesi sonraya kalsın...

Aman efendim aman ne haberler, ne iltifatlar, ne teklifler... Hatunun geçen seferki yaltaklığını gördündü; bugünkü bin kat ileri. Yanına çıksaydın alimallah şaşardın... Kadın neşesinden oturduğu yerde oynuyor, parmaklarında zilleri eksik... Gözünü gözüme dikmiş, ben kalkarken kalkmalar, otururken oturmalar, cigara yapıp yapıp uzatmalar, atılıp atılıp boynuma sarılmalar... Yanaklarımdan şapur şupur öpme mi istersin, (senin üstüne güzel görmedim, ahiret kardeşi olalım) deme mi dilersin?...

Kanarya haniya lâfı uzatmıyacaktı, inceden incesini sonraya bırakacaktı?... Can alacak yere bir türlü gelemiyor, bohçacının iltifatlarını bir türlü bitiremiyor.

Gözüm, mütemadiyen bahçe kapısında, aklım Agavnide...

Hasip paşa, iki güne kadar kati cevap istiyormuş. Kadın, öbür gün değil, daha öbür gün gelip haberi alacakmış... Erenköy, Bostancı taraflarından çekiniyorlarsa Ayastefanosa gidelim, diyormuş. Deniz tarafında sekiz on odalı, kuş kafesi gibi bir köşkü varmış; ava merakı olduğu zamanlar yaptırmışmış şimdi bomboşmuş... Önü deniz, arkası çayır, çemenmiş; kuş uçup kervan geçmiyormuş; yani görülme, dile düşme korkusu filân yok... Tenhalıktan sıkılırsak diye de düşünmüş. Kır beygirleriyle sepet faytonunu getirecek, istediğimiz zaman binip gezeceğiz; Florya'yı, İncirli'yi, Bakırköyü'nü dolaşacağız...

Denize çok meraklıymış, kadınlı erkekli, cümbür cemaat girmeğe bayılırmış; köşkün önüne minimini bir deniz hamamı yaptıracak... Sandal istersek sandal, kotra istersek kotra, hattâ arzu edersek çatana bile bulacak; en saltanatlısını. Kaptan paşanın bindiklerinden birini...

Bu lâfların hepsi, bir kulağımdan giriyor, öteki kulağımdan çıkıyor.

Başımı pencerenin kenarına dayadım, gözlerimi kapadım... Beynim zonk zonk zonkluyor. Ayşe hanımdan bir (fenasetin) kaşesi istiyeceğim, bardağa uzanıp bir yudum su içecek mecalim yok...

Kanarya'nın sözleri bir türlü nihayetlenemiyor:

— Nereye gelmiştim? Deniz safasını, kotrayı, çatanayı anlatıyordum. Hatun bunları bir bir naklederken, birden durdu; gözleri parlıyarak sordu; (Sultanımız pırlanta mı sever, inci mi, zümrüt mü yoksa yakut mu?) Zahir yüzüne alık alık baka kalmışım ki gene tekrarlıyor: (Pırlanta mı, inci mi, zümrüt mü, yakut mu?) Ne diyeyim? Mücevher değil mi hepsini sever, desem görmemişlik olacak... Kadın devamda: (Taç şahanedir amma her gün takılmaz, düğünlere, derneklere mahsus; gerdanlığın modası mı geçti nedir, şimdi herkesin göğsünde, ne idi o karın ağrısının ismi, pantantif midir, nedir?)

Bahçe kapısının hızla kapanışının sesi... Agavni...

Kendimi nasıl dışarı attığımı bilmiyorum.

Agavni, alı al, moru mor; zavallının alnından şıpır şıpır terler damlıyor; beli iki büklüm olmuş...

Adımını atmasiyle merdiven basamağına yığılması bir oldu. Tıkanıyor gibi gözleri kapalı, ağzı açık tiril tiril titriyor.

Meraktan çat diye çatlayıvereceğim. Kadına ne oldu yarabbi?... Mektubu verdi mi vermedi mi? Tayfur aldı mı almadı mı?... Bir evet yahut bir hayır...

Agavni put; ne bir kelime söylüyor, ne de kaşını gözünü oynatıyor...

(Devamı var)

Yusuf Ziya Ortaç

Bir Rüzgâr Esti!

ŞİİRLER

Binnaz

Trajedi 3 Perde

En güzel kâğıt, en temiz baskı, iplik dikiş, karton kapak, beş renkli kuşe gömlek

Fiatı 5 lira — Umum satış merkezi :

AKBABA YAYINEVİ — İSTANBUL

GELECEK HAFTA ÇIKIYOR

bir çalgıcının seyahati

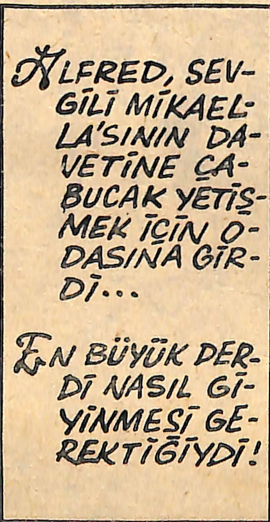
çizen: BÜLENT EREN

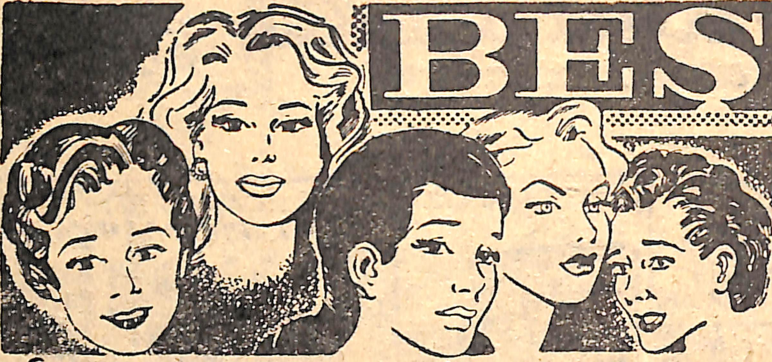

BEŞ Genç Kız

Yazan: RONA JAFFE
Çeviren: GÖNÜL SUVEREN

— 39 —

Dexter'in çocuğu... Aşklarını birbirine bağlayan bir halka, küçücük bir insan. Çocuğu şekilsiz bir nokta değil de, tam mânasiyle bir şahsiyet olarak düşünüyordu. Koltuğa oturarak, çocuğunu himaye için ellerini karnının üstünde kavuşturdu. Kendini «Evlenmemiş bir anne» den ziyade, bir Meryem gibi görmekteydi. Bu günah mıydı? Korkması lâzım gelmez miydi? Fakat April büyük bir saadet, bir rahatlık duyuyordu. Hâmileliği ona ilk defa büronun önünde bayıldığı gün rahatsızlık **verdi.**

April işten çıktıktan sonra Dexter'in apartmanına gitti. Genç adamın divanına oturarak, onun eline soğuk bir içki sıkıştırmasına da müsaade etti. İçin için sırrını düşünüyor, bunu biraz sonra Dexter'le paylaşacağı için de seviniyordu. Genç adamın ne söyliyeceğini bilmiyordu, fakat onun her şeyi çabucak halledeceğinden emindi. Süratli bir nikâh... Dexter her şeyin çaresini bulurdu.

Dexter, «Sana yeni bir plâk çalacağım,» dedi. «Dinle de bak...»

«— Dexter...»

Elinde plâkla pikapa doğru eğilmiş olan genç adam ona doğru döndü. «Ne var?»

— «Şarkının ismi ne?»

— «Bu eski bir klâsik. Bunu bir plâkçının deposunda, tozlar arasında buldum.»

Plâğı dinliyecekti April, vakti vardı. Bu kendini ihtirasın seline kaptırmadan önce ki, o acı tatlı anlara benziyordu. Genç kız haberi Dexter'e vermeğe can atıyordu, fakat bekliyecekti. Zira bunu sevgilisine ancak bir defa söyliyebilirdi, onun için de en müsait anı seçmesi lâzımdı. Müziği duyduğu yoktu April'in. Sanki plâk uzaklarda, çok uzaklarda çalınmaktaydı. Genç kız kendi kendine tekrarlıyordu. «Dexter, çocuğum olacak... Dexter çocuğum olacak...»

— «Nasıl buldun?»

April, «Fevkalâde,» diye mırıldandı.

Genç adam pikapa başka plâklar koyarak, onun yanına oturdu ve başını kızın omuzuna dayadı. April de ona sarılarak çenesini Dexter'in başına dayadı. O anda kendini sevgilisinden de uzakta hissediyordu. Bütün düşünebildiği o harikulâde sırrıydı. Onu korkutması lâzım gelen, fakat bilâkis sevindiren o fevkalâde, harikulâde haberi... Nihayet yavaşça genç adamdan uzaklaştı.

— «Dexter...»

— «Ne var sevgilim?»

— «Şöyle doğrulup otur ve bana bak.»

— «Neden?»

— «Evvelâ dediğimi yap... Sana söyliyeceğim bir şey var.»

Dexter doğruldu. Yüzünde ise; «Söyliyeceğin bu kadar zahmete değse bari,» dermiş gibi bir ifade belirmişti. Onun bu hali April'i birdenbire kızdırdı. Zira vereceği haber hakikaten çok mühimdi. «Dexter, dün doktora gittim,» deyiverdi. Bana hamile olduğumu söyledi.»

Genç adamın gözleri büyüdü, ağzı aralandı, kolları yanına sarkıverdi. O haliyle fena halde korkmuş küçük bir çocuğa benziyordu. «Doktor emin mi?»

— «Tabii.»

— «O herifleri bazıları insanı korkutmaktan hoşlanır. Tahlil filân yaptı mı?»

· «Tabii.»

Dexter hiç bir şey söylemedi, gözlerini April'e dikmiş oturuyordu.

April, «Bunu... Bunu sana söylemek istedim» dedi.

Dexter, genç kızın fazla telâşlı bulduğu bir tavırla, «Tabii, tabii,» diye cevap verdi. «Merak etme.»

Genç kız Dexter'in evlenme teklifinde bulunmasını bekliyordu. Bunu da April yapacak değildi ya? «Ne zaman evleneceğiz Dexter?» diye sormak ağırına gidecekti doğrusu. Bekledi... Fakat Dexter yüzünde korkulu ve endişeli bir ifadeyle oturuyor, ona da bir şey söylemiyordu.

— «Ne yapacağız Dexter?»

Genç adam, «Merak etme,» dedi. «Merak etme... Bırak düşüneyim.»

— «Çocuk sonbaharda doğacak.»

Dexter derin bir nefes aldı, bu daha ziyade bir iç çekişini andırıyordu. «Elimizi çabuk tutarsak daha iyi olur. Gelecek hafta sonunda serbest misin?»

April'in yüreği ağzına geldi. Saadetinden gözleri yaşarmıştı. «Kaçıp evleneceğiz değil mi? Ah, ne hoş!»

Dexter hayretle ona bakıyordu. «Kaçıp evlenmek mi?»

— «Evvelâ evlendiğimizi anneme babama haber vermemiz lâzım. Noelde onları gördüğüm zaman senden bahsetmiştim. Evlendiğimize çok memnun olacaklardır.»

Dexter, «Biz evlenemeyiz,» dedi.

— «Ne demek istiyorsun?»

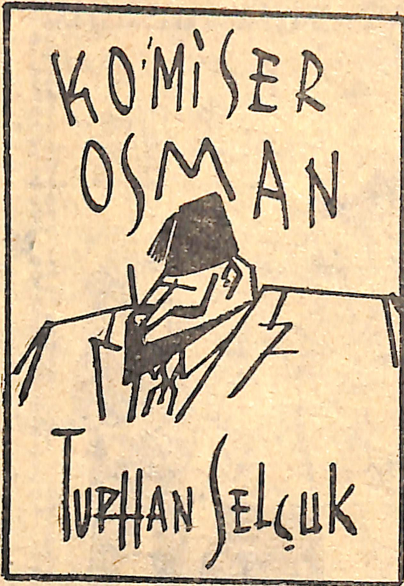
— «Şimdi evlenelim, sonra da dokuz ay geçmeden sen bir çocuk doğur. Bu biraz tuhaf olmaz mı? Sapasağlam çocuğu erken doğdu diye de yutturamayız ya...»

April çabucak, «Ben fazla yemek yemem,» dedi. «İyice aç gezerim. O zaman çocuk da fazla büyük olmaz.» Genç kız daha doğmadan açlık çekecek olan çocuğuna acımağa başlamıştı bile.

(Devamı var)

İLÂNCILIK: 4914 - 96

KOMİSER OSMAN
TURHAN SELÇUK

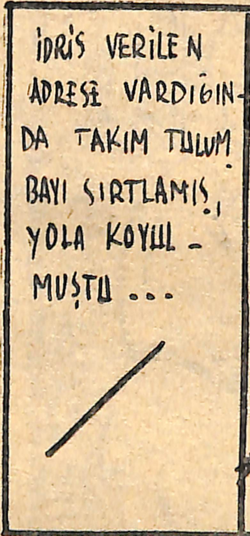

SUÇLU KİM?
1

BİR PAZAR SABAHI ZAPTİYE NEZARETİNE MENSUP NEFERLERDEN BİRİSİ KOMİSER MUAVİNİ FETTULLAHA YAKLAŞIR.
ALEYKÜMSELÂM FETTULLAH AĞABEY!. KOMİSER OSMAN BEYİ ARIYORUM.
SELÂMUNALEYKÜM İDRİS!. NE İŞİN VAR KOMİSERLE?

ONU BULMAK GÜÇ BUGÜN... AMA BİR CİBALIKAPI TULUMBA TAKIMININ MERKEZİNİ YOKLAYIVER! BELKİ RASTLARSIN ORADA...

MUHAKKAK BULMALIYIM ZAPTİYE NAZIRI PAŞA İSTİYORDU.

NEFER İDRİS, SORA SORA, CİBALIKAPIYI BULUR..
CİBALIKAPI TULUMBA TAKIMININ YERİ NERESİ HEMŞERİM?
DOĞRU GİT, SONRA SOL KOLA SAPARSIN!. KARŞINA ÇIKACAK KIRMIZI LEVHALI BİNADIR.

İDRİS VERİLEN ADRESE VARDIĞINDA TAKIM TULUMBAYI SIRTLAMIŞ, YOLA KOYULMUŞTU...

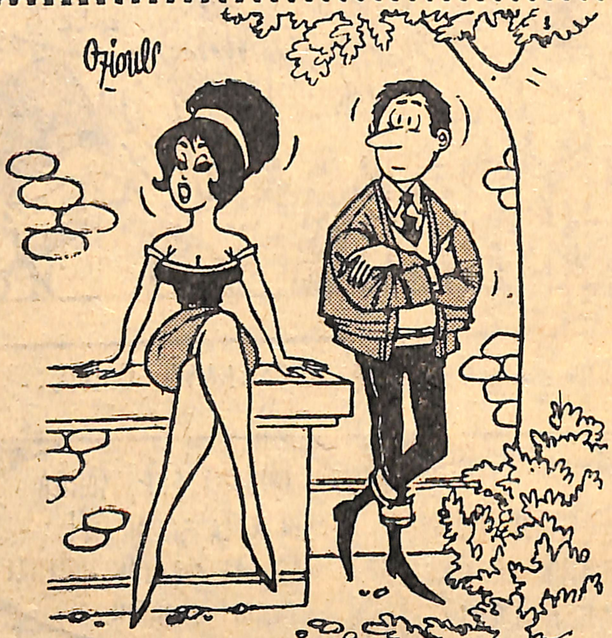

HAAAAAAYT!. YAMAN GELİR, YAMAN GİDER CİBALIKAPILILAR...
KUMİSER OSMAN MI?. TAKIMIN ÖNÜNDE, TULUMBA TAŞIYOR.. ÜÇ DÖRT SAATTAN ÖNCE DÖNMEZLER. İDMANA ÇIKTILAR.
HEMEN GÖRÜŞMELİYDİM ONLA...

TAM BULMUŞKEN KAÇIRMAK İSTEMEM ONU... ARKALARINDAN GİDEYİM. YOLDA YAKALARIM..

NE DE OLSA YÜKLE KOŞUYORLAR; ŞİMDİ YETİŞİRİM ONLARA.

FAKAT İDRİS TAHMİNİNDE ALDANMIŞTIR... ARADAKİ MESAFE AZALACAĞINA GİTTİKÇE ÇOĞALMAKTADIR...
YAHU, BU KOLA YÜKLE NASIL KOŞUYORLAR BU KADAR HIZLI?!..
DEVAMI VAR

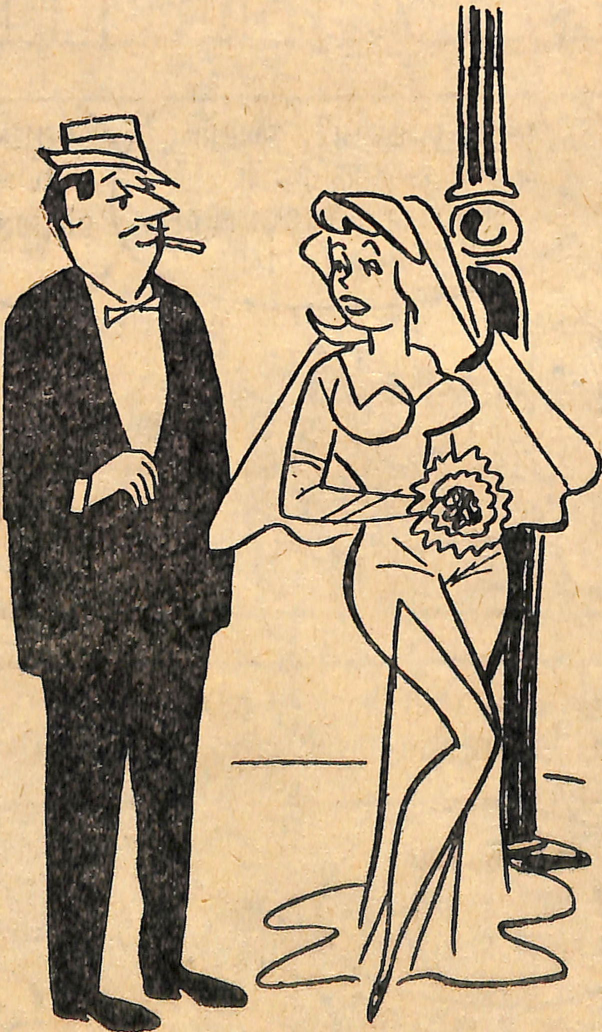
DÜNYA
Karikatürleri

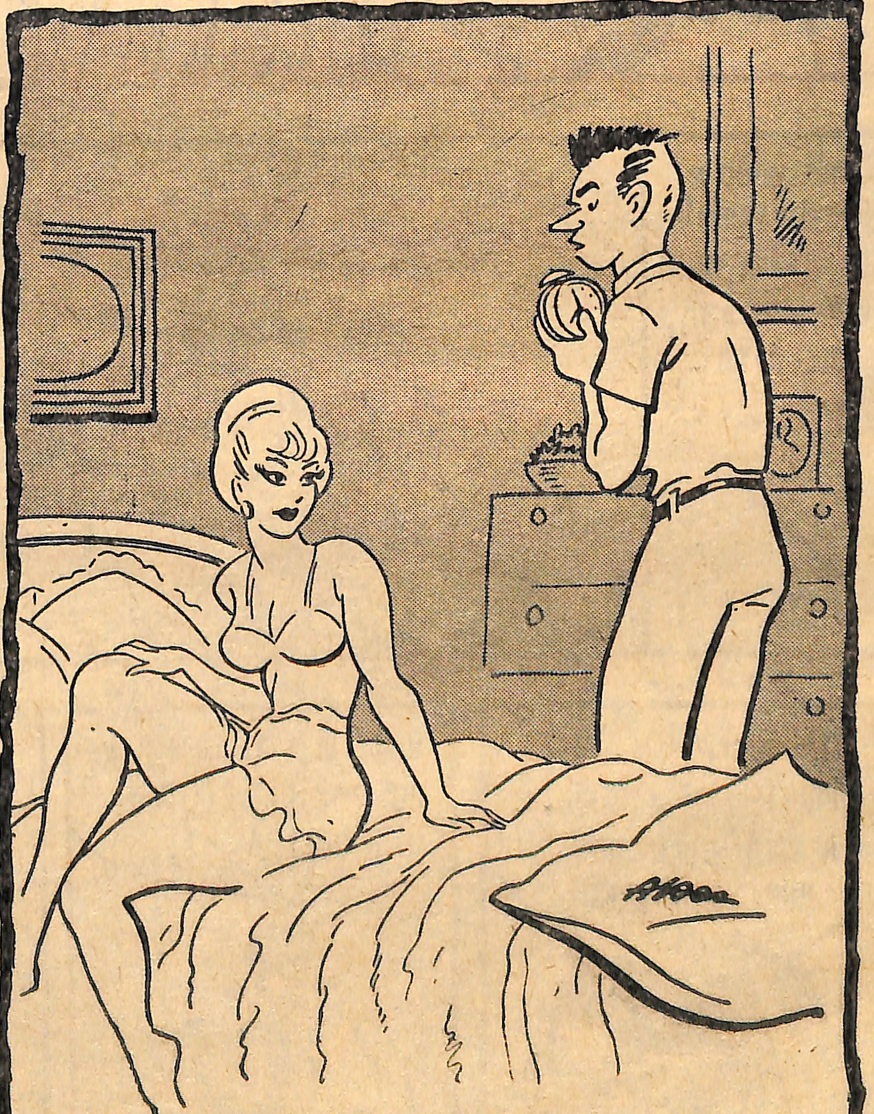
-BİRİNİ Mİ BEKLİYORSUNUZ BAYAN?
-HAYIR, İKİSİNİ, ÜÇÜNÜ, DÖRDÜNÜ...

-ÜÇ SAAT EVVEL GELSEYDİN, ŞU ÇİÇEKLER NE KADAR GÜZELDİ!

-EVET, BİRİSİNİ BEKLİYORUM, AMA ÇOK ÖNEMLİ DEĞİL!..

-ÇINGIRAĞINI KURMAYI UNUTMA, SAATDE BİR ÇALSIN!..

KÜLTÜR YAYIN 8

YAZ ÇEKİLİŞİNDE

250.000

LİRALIK PARA

İKRAMİYELERİ

TÜRK TİCARET BANKASI

İKRAMİYELİ TASARRUF CÜZDANI

TÜRK TİCARET BANKASI

HESAPLARINDA EN AZ 200 LİRASI BULUNANLAR

VADELİ HER 50 LİRAYA VADESİZ HER 100 LİRAYA BİR KUR'A NUMARASI ALIRLAR

Reklâmcılık - 1865 - 97

Çocukları Sevindiren Gıda

PİYALE makarnası

Derman - İzmir

7/2

ORHAN

İlancılık - 4304 - 98

Ben SANA...
Ekmek isterim!

Bu yaşta bile SANA'nın nefis tadına hayran!
Her gün, SANA sürülmüş ekmeğini ister. Çocuğunun sıhhatına düşkün olan annesi, ona daima SANA sürülmüş ekmek yedirir. SANA'da çocuğunun gelişmesi için elzem olan kalori ve vitaminler olduğunu bilir

Sana
NEBATÎ MARGARİN
VİTAMİNLİ

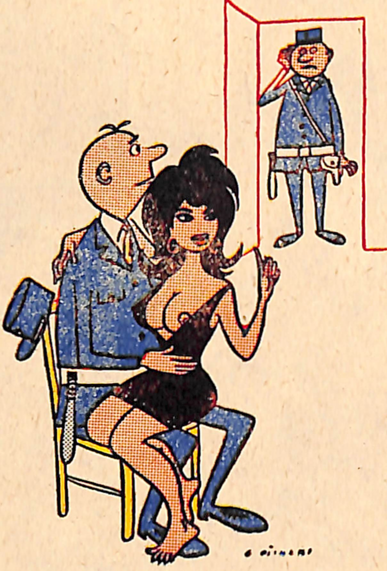
Sana'nın tabii bir lezzeti var.

GRAFİKA

İlancılık - 4079 - 99

S 196

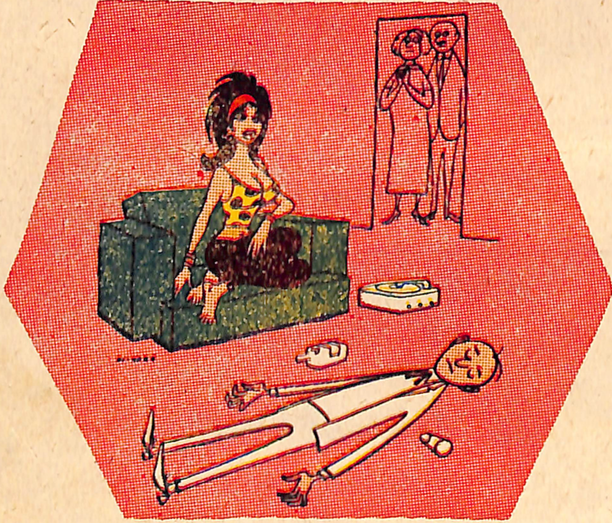
Akbaba

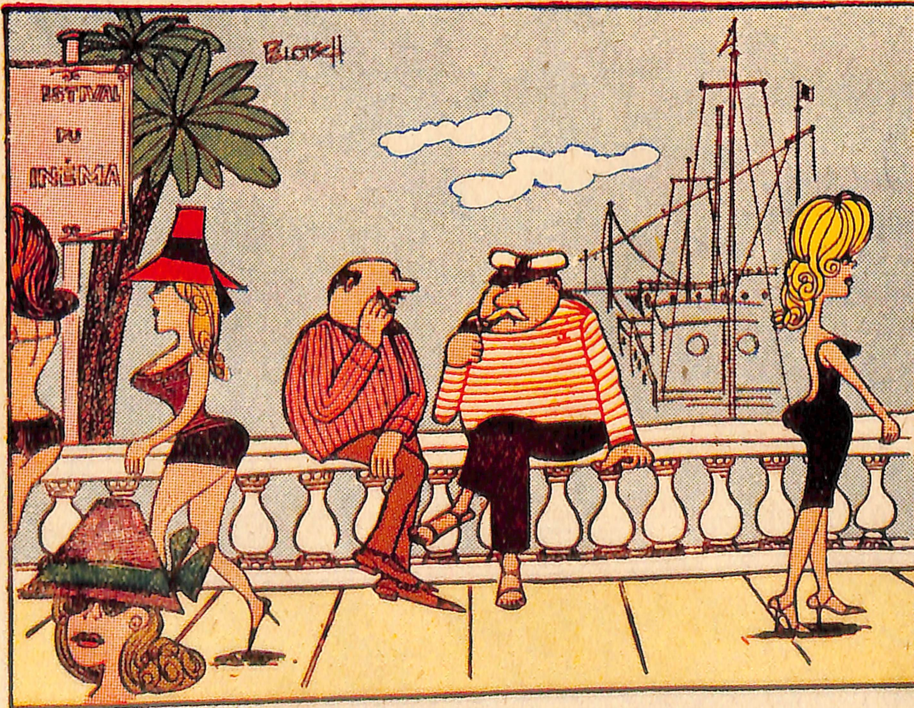
-OOH, AFEDERSİNİZ BAY KOMSER..
-KOMSER DEĞİL, BAŞKOMSER!

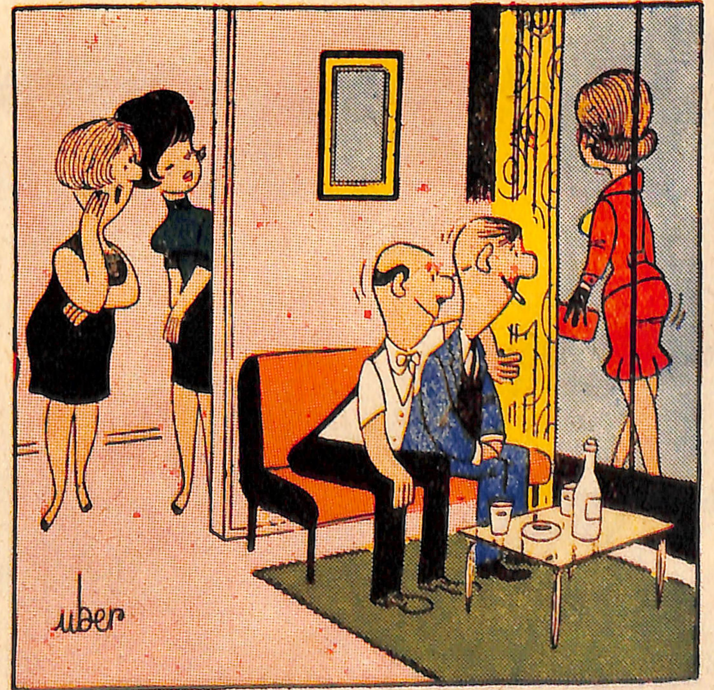
-AMAN NE KADAR ÇOK PEŞİMİZDEN GELEN VAAAR...

-İKİ WISKY, BİR TWİST'E DAYANAMADI!

-KARADA DA MI DALGA GEÇİYORSUN KAPTAN?..

-ŞANSIMIZ VAR KIZIM, BABANLA KOCANIN ZEVKLERİ BİR...